

Latvijos Seimo posėdyje - daug netikėtumų

Ryga, lapkričio 8 d. (LR) - Po pirmojo naujo Latvijos Seimo posėdžio, kuris įvyko lapkričio 7 d., galima teigti, jog artimiausiu metu Latvijoje nebus įvesta ypatingoji padėtis ir perversmo nebus. Tačiau neišvini rinkimai, kurių laukiama ne anksčiau kaip po kelių mėnesių, o gal ir po pusės metų, yra viena išiečių, kaip išspręsti parlamente susiklosčiusią padėtį, kai niekas neturi daugumos ir įgaliojimų valdyti šalį. Su tokiais komentarais, kita diena po pirmojo posėdžio pasirodė dauguma Latvijos pagrindinių laikraščių, rašo „Lietuvos ryto“ korespondentas Valdis Girgensonas iš Rygos.

Pirmą kartą Latvijos istorijoje po Antrojo pasaulinio karo yra išrinktas teisėtasis Seimas, kuris galės dirbti visą įgaliojimų laiką - trejus metus. Seimo pirmininkas pirmą kartą Latvijos ir Baltijos šalių parlamentų istorijoje išrinkta moteris - Ilga Kreituse. Ji yra Seimo demokratinės partijos „Šeimininkas“ frakcijos vadovė.

Buvusio Seimo pirmininką Anatolij Gorbunovs, kurį siūlė Nacionalinis blokas, I. Kreituse įveikė minimalia persvara - už ją balsavo 51 Seimo narys, o už A. Gorbunovs - 49. Šio - Šeštojo Seimo vadovė, užimdama naujas pareigas, net formaliai nepadėjo A. Gorbunovui už darbą, pavadindama jį „kitos partijos deputatu“. Toks I. Kreituse elgesys nustebino dalį deputatų ir užsienio šalių ambasadorių, kurie Seimo posėdį stebėjo salėje.

Pirmame šio Seimo posėdyje buvo išrinktas parlamento prezidentas iš penkių narių. Latvijos Seimo tvarkos taisyklės numato Seimo prezidentą išrinkti slapto balsu.

vimu. Balsavimo procedūra buvo uždara, tačiau labai keista. Apie tai pranešė Nacionalinio bloko deputatai Andrejus Pantelejevas ir balsų skaičiavimo komisijos narys Arestidas Lambergas.

Nacionalinės santarvės bloko (NSB) deputatai į kabinas įdavo poromis, ir vienas kitam parodydavo balsavimo biuletenį. Tik tada jie įmesdavo į urną. Panašiai buvo elgiamasi dar prieš Latvijos Respublikos atskūrimą, renkant Rygos merą. Gerai organizuota balsavimo procedūra davė rezultatų valdantiems partijai ir tada, ir dabar.

Šeštojo Latvijos Seimo pirmos darbo dienos svarbiausias įvykis - būsimojo premjero paskyrimas. Prezidentas Guntis Ulmanis pavedė Mariui Grimblatui sudaryti naują ministrų kabinetą. Toks prezidento žingsnis kai kuriems politikams buvo nelauktas. Vyravo nuomonė, jog Seimo pirmininkas ir premjeras turi būti vieno bloko atstovai.

Po buvusio ministrų kabineto pranešimo apie atsistatydinimą, kurį perskaitė ne jos vadovas Maris Gailis, o Seimo pirmininkė, prez. G. Ulmanis pareiškė savo valią. Po premjero paskyrimo Mariui Grimblatui - Nacionalinės santarvės bloko vadovu buvo pristatyta speciali, sustiprinta apsauga.

„Lietuvos rytui“ pavyko sužinoti, jog M. Grimblatas ir pirmąjį šeštojo Seimo posėdį atvyko apsaugos lydimas. Tai pranešė įtakingas „Tėvynės ir laisvės“ partijos atstovas, kuris norėjo likti nežinomas. Baigdamas pridūrė, jog dabar kaip niekad reikia bijoti provokacijų, nes daliai visuomenės toks prezidento pasirinkimas yra nepriimtinas.

Lietuvoje, 2,000 laukia telefonų

Vilnius, lapkričio 17 d. (AGEP) - Dabar yra visos techninės galimybės įvesti telefoną bet kuriam to pageidaujantiems Lietuvos gyventojui, pareiškė Lietuvos Rysių ir informatikos ministerijos vadovai. Minint Lietuvos ryšių sistemos 77-ąsias

Lietuva plečia naftos paieškas sausumoje

Vilnius, lapkričio 15 d. (AGEP) - Ministrų kabinetas nutarė paskelbti konkursą naftos paieškoms ir gavybai Platelių plote Vakarų Lietuvoje. Posėdyje trečiadienį vyriausybė, be to, apribojo naftingą Girkalių plotą, kuriame licencija naftos paieškoms ir gavybai suteikta „Endrovi“ „Geonaf“ ir Švedijos firmai „Svenska Petroleum“.

Zvalgant Girkalių telkinį paieškojo, jog licencijoje apibrėžtas plotas yra smarkiai didesnis už patį telkinį. Tuo tarpu vyriausybė nenori varžyti kitų firmų aktyvumo, Vakarų Lietuvoje ieškant naftos. Energetikos ministerijos pareigūnai sako, jog konkurse ieškoti ir išgauti naftą Platelių plote nori dalyvauti ir Vakarų bendrovės. Jau trečias toks konkursas bus paskelbtas dar šiais metais.

Anksčiau buvo skelbti konkursai ieškoti naftos Gargždų ir Tauragės-Klaipėdos-Kudirkos telkiniuose.

metines surengtoje spaudos konferencijoje, „Lietuvos Telekomo“ vadovas Jonas Jagminas pridūrė, kad ne visi gyventojai nori ir gali mokėti šios paslaugos savikainą. Naujo telefono įrengimas „Telekomui“ kainuoja apie 2,800 litų, tuo tarpu būsimieji abonentai moka valstybės nustatytą 80 Lt mokesį ir 18% pridėtinės vertės mokesčio.

Telekomunikacijų srityje Lietuva įeina ir pirmąjį pokumunistinių valstybių ketvertuką. Pagal telefonų skaičių - 26 telefonai 100 gyventojų - Lietuva yra ketvirtoji po Slovėnijos, Latvijos ir Bulgarijos. Kiek prasčiau padėtis kaimo vietovėse, kur 100-tui gyventojų tenka tik apie 15 telefonų.

Iš viso eilėse įsirengti telefonai dar laukia beveik 2,000 Lietuvos gyventojų. Manoma, kad jie sulauks telefono iki 2000 metų, kai 100-ai šalies gyventojų teks 40 telefonų.

J. Jagminas taip pat informavo, kad artimiausiu metu Lietuvos miestuose bus pradėti įrengti nauji viešo naudojimo telefonai. Miesto ir tarp miestinių pokalbių jais bus galima apmokėti tiek žetonais (tokenais) ar monetomis, tiek specialiomis telefono ar net kredito kortelėmis.

J. Jagminas informavo, kad jau 1997 antrajame pusmetyje gyventojams bus įvesta ir laikinė vietinių telefonų pokalbių

Sarajevе sekmadienį vaikai džiaugiasi sniegu, ir antradienį, Dayton, Ohio, vidurdienei Bosnijos, Serbijos ir Kroatijos delegacijos prie taikos susitarimo. Parafavimo ceremonija įvyks vėliau antradienį po pietų. Derybos turėjo baigtis sekmadienį, bet įsijungus JAV valstybės sekretoriui Warren Christopher, tęsėsi visą sekmadienį ir per naktį, dar ir pirmadienį ir jo naktį, ir antradienio rytą nutrūko, įstrigusios serbams iškelus naujų teritorinių reikalavimų.

Tęsiasi diskusijos dėl Rusijos konsulato atidarymo Kaune

Vilnius, lapkričio 17 d. (AGEP) - Seimo Užsienio reikalų komitetas neprieštarauja, kad Kaune būtų atidarytas Rusijos konsulatas, tačiau nori gauti įtikinančių argumentų, kodėl Rusijai reikia konsulato 100 kilometrų nuo Vilniaus, kur įkurta ambasada.

Trečiadienį komiteto posėdyje konsulato Kaune klausimas buvo atidėtas jau antrą kartą. Kitame posėdyje laukiama Kauno mero Vlodo Katkevičiaus, kad jis pareikštų miesto vadovų poziciją dėl Rusijos atstovybės įkūrimo.

Be to, Užsienio reikalų ministerija įpareigota pateikti statistiką, kiek Lietuvoje gyvena Rusijos piliečių. Mat vienas Rusijos ambasados argumentų yra tas, kad konsulatas

Kaune būtų balsavimo būstinė Lietuvoje gyvenantiems Rusijos piliečiams.

Rusija prieš kelis metus leido Lietuvai atidaryti konsulatą Sankt Peterburge ir Karaliaučiuje. Lietuvoje Rusija dabar turi tik generalinį konsulatą Klaipėdoje. Prieš pusantro mėnesio ji Užsienio reikalų ministerijai įteikė notą su prašymu leisti atidaryti antrąjį konsulatą Kaune. Ministerijos pareigūnų manymu, paritetą pagrindais Rusijai reikia leisti atidaryti konsulatą Kaune.

Rusijos konsulato Kaune įkūrimo oponentai argumentuoja, jog nebūtina aklaik laikytis paritetų principo, o reikia atsižvelgti į tai, kad Lietuva kur kas mažesnė nei Rusija.

Lietuva nori prekybos sutarties su Čekija

Vilnius, lapkričio 17 d. (AGEP) - Lietuvos premjeras Adolfas Šleževičius penktadienį su Čekijos ambasadorė Jaroslava Jeslenikova aptarė savo būsimąjį vizitą į Pragę. Lapkričio 23-24 dienomis įvyksiančio vyriausybės vadovo vizito į Čekiją metu daugiausia dėmesio bus skiriama ekonominiams abiejų šalių bendradarbiavimui, pranešė vyriausybės atstovas spaudai.

Lietuvai labai svarbu pasirašyti su Čekija laisvos prekybos sutartį, nes tai būtų reikšmingas žingsnis integruojantis į Vidurio Europos Laisvos Prekybos Asociaciją (angliškai trump. CEFTA). Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys šiemet Čekijos Brno mieste vykusioje CEFTA konferencijoje.

Per premjero A. Šleževičiaus vadovaujamos vyriausybės delegacijos vizitą gali būti pasirašyti Lietuvos ir Čekijos susitarimai transporto klausimais.

Lietuva yra didžiausias Čeki-

apskaita. Skaitmeninio ryšio sistemomis besinaudojantys gyventojai už vietos pokalbių taip moka jau dabar.

Europos Parlamento delegacija vieši Lietuvoje

Vilnius, lapkričio 20 d. (Elta) - Sekmadienio vakare į Vilnių atvykusią Europos Parlamento delegaciją ryšiams su Baltijos šalimis pirmadienio rytą priėmė Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas. Pokalbyje jis pareiškė pasitenkinimą, kad praėjusią savaitę Europos Parlamento ratifikavo Europos Sąjungos sutartį su Baltijos valstybėmis. Tai, pabrėžė Seimo pirmininkas, labai svarbus etapas Lietuvai, Latvijai ir Estijai integruojantis į Europos Sąjungą.

Baltijos valstybių siekimas įsijungti į Europos Sąjungą svarbus ne vien ekonominiu požiūriu, bet ir dėl to, kad padidės jų saugumas, sakė Č. Juršėnas.

Europos Parlamento delegacijoje ryšiams su Lietuva, Latvija ir Estija yra 15 narių. Jai vadovauja Danijos atstovas Niels Sindal. Po susitikimo su Česlovu Juršėnu prasidėjo delegacijų posėdis.

Apie išrinktos valdžios teisėtumą

Vilnius, lapkričio 17 d. - „Ar teisingai išrinkta valdžia visada yra teisėta, arba priverskime valdžią vykdyti Konstituciją“ pavadintas prof. S. Uosio straipsnis „Vakarinėse naujienose“. Jame teigiama, jog dabartinė „valdžia pati sau nusistato savo galias, priešingas Tautos suteiktoms“, „priima įstatymus, kuriais padaro negaliojančią pačią Konstituciją“.

Pateikiami konkretūs pavyzdžiai, tarp kurių - Konstitucijos 23 str., saugantis nuosavybės teisę. Pasak autoriaus, „suorganizuotas bankų tyčinis bankrotas, pažeidžiant Konstitucijos 23 str., leido aferistams, vagims išdalinti gyventojų indėlius, juos pavogti“.

S. Uosis taip pat kritiškai vertina tai, kad „valdžia be Tautos sutikimo įstoja į Tarptautinį Valiutos Fondą ir Pasaulio Banką, siekia narystės Europos Sąjungoje, stoja į karinę sąjungą NATO. Anot jo, priėmusi litą prie JAV dolerio, valdžia sugriovė savų pinigų ir jų savarankiškos emisijos sistemą, padarė Lietuvą kolonijine, o ne nepriklausoma valstybe“.

E. Perry ragina vengti nesusipratimų su Rusija

Vilnius, lapkričio 21 d. (BNS) - Lietuvos saugumas yra gyvybiškai svarbus Europai, ir taip pat Jungtinėms Valstijoms, pareiškė JAV gynybos sekretorius William Perry. Po beveik valandą trukusio pokalbio su Lietuvos prezidentu Algirdu Brazausku pirmadienio vakarą, W. Perry pasakė, kad vienas būdas padidinti saugumą visame pasaulyje - tai tarpvalstybinis bendradarbiavimas gynybos srityje.

JAV gynybos sekretorius žurnalistams pasakė, kad su Lietuvos valstybės galva tarėsi kaip JAV galėtų padėti Lietuvai tapti dar aktyvesne „Partnerystės vardan taikos“ programoje. „Svarbu Lietuvai susitelkus vykdyti šią programą ir bandyti pasiekti NATO standartus“, pabrėžė JAV gynybos sekretorius William Perry.

Lietuvos prezidentas A. Brazauskas pokalbį su JAV pareigūnu apibūdino kaip atvirą ir pragmatiską. „Mes kalbėjome

ne tik abstrakčiai apie NATO plėtimo galimybes, bet taip pat aptarėme sąlygas, kurias šalis, norint NATO narystės turi išpildyti.“

Šių sąlygų tarpe A. Brazauskas paminėjo demokratijos užtikrinimą šalyje, ekonomines reformas, kariuomenės pastangas pasiekti NATO standartus ir kaip galint aktyvesnį dalyvavimą NATO programose bei karinėse operacijose.

A. Brazauskas pažymėjo, kad pokalbyje su W. Perry jis pabrėžė Lietuvos gerus santykius su kaimyninėmis šalimis. Perry pakartojė JAV poziciją, kad būtina išvengti konfliktų su Rusija. Jis priminė, kad per praėjusias penkias savaites jis keturias kartus susitiko su Rusijos gynybos ministru Pavel Gračevu.

JAV gynybos sekretoriaus delegacija, atvykus pirmadienį vidurdienį, išvyko tuo pačiu laiku antradienį.

Landsbergis kviečia Baltijos valstybes vienyti

Vilnius, lapkričio 20 d. (Elta) - Lietuvos Seimo opozicijos vadovas Vytautas Landsbergis pirmadienį spaudos konferencijoje apgailestavo, kad Baltijos valstybės neturi vieningo nuostatų dėl politinės gynybos prieš Rusiją. Tai kelia susirūpinimą dėl to, jog kitų metų sausio mėnesį, galimas dalykas, Europos Taryba balsuos už Rusijos priėmimą į šią organizaciją, sakė jis.

Baltijos valstybės turi pakankamą pagrindą pareikalauti, kad Rusijos priėmimas į Europos Tarybą būtų sąlygojamas tam tikrais reikalavimais. Pirmiausia, pasak V. Landsbergio, Rusija turi pareikšti apie

papildomus išpareigojimus ne naudoti karinės jėgos prieš Baltijos valstybes.

Tuo tarpu, sakė Vytautas Landsbergis, Rusija tebegrasina didinti savosios kariuomenės koncentraciją Lietuvos bei Lenkijos pasienyje. Tačiau Lietuvos vyriausybė tai nekelia susirūpinimo. Lietuvos užsienio politika ir toliau tebėra pasyvi Rusijos atžvilgiu bei nuolanki jai, pažymėjo opozicijos vadas. Bet ateina laikas, kai pasyvumas darosi nusikalstamas. Aukštesnieji pareigūnai, davę priesaiką vykdyti politinę šalies gynybą, privalo šios priesaikos laikytis, sakė Vytautas Landsbergis.

LDDP ragina „Lietuvos ryto“ sprogdinimą išaiškinti

Vilnius, lapkričio 17 d. (AGEP) - Lietuvos Demokratinės Darbo Partijos prezidentas sieks, kad Seimo LDDP frakcija ir kompetentingos valstybės institucijos imtųsi visų priemonių, būtinų „Lietuvos ryto“ redakcijos priestatų susprogdinimui išaiškinti.

Penktadienį išplatintame LDDP Tarybos prezidiumo pareiškime pabrėžiama, kad nusikaltimas dar kartą ipareigoja visą valstybės politinę sistemą „susitelkti kovai su nusikalstamumu, toliau nuosekliai aktyvinti jau pradėtą darbą, išgyvendinant iš mūsų gyvenimo smurtą“.

LDDP pabrėžia su dideliu nerimu ir pasipiktinimu sutikusi žinią apie teroro aktą „Lietuvos ryto“ redakcijoje. „Atviras išpuolis prieš laisvosios spaudos darbuotojus yra tamsiųjų jėgų iššūkis mūsų demokratinei valstybei. Šiandieninė Lietuvos žurnalistikos tradicija atlieka didelį darbą, stiprindama teisėtą ir teisėtumo pamatus. Todėl sprogdinimas nelaimės užtaisui, jie sudrėbejo lygiai taip pat, kaip ir „Lietuvos ryto“ redakcijos sienos“, pažymi valdančioji partija.

A. Saudargas - Krikščionių Demokratų partijos pirmininkas

Vilnius, lapkričio 20 d. (Elta) - Buvęs Lietuvos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas nuo šiol vadovaus trečiajai pagal dydį ir įtaką šalies politinei organizacijai - Lietuvos Krikščionių Demokratų partijai. Po praėjusį savaitgalį dvi dienas iki išnaktų vykusios konferencijos A. Saudargas tapo pirmuoju šios organizacijos pirmininku.

Konferencija vyko Vilniuje, o joje dalyvavo 354 delegatai.

KALENDORIUS

Lapkričio 22 d.: Šv. Cecilija, muzikų patronė šventoji, kankinė (mirė 232 m.); Laimutis, Rusienė, Darginė. 1866 m. gimė dainininkas Kipras Petrauskas.

Lapkričio 23 d.: JAV šventė Padėkos diena. Šv. Klemensas I, popiežius, kankinys (mirė 100 m. po Kr.). Šv. Kolumbanas, abatas (gimė 543 m., mirė 615 m.), pal. Miguel Pro, meksikietis Jėzuitas, kankinys (1891-1927); Lakštutė, Dovilaitis. 1851 m. gimė dr. Jonas Basanavičius - Lietuvos valstybės tėvas. 1893 m. įvyko Kražių skerdyklos. 1918 m. atkurta Lietuvos kariuomenė.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

VYRIAUSIOS SKAUTININKĖS PRANEŠIMAS LSS TARYBOS SUVAŽIAVIME

(spalio 6, 7 ir 8 d. 1995 m.)

ŽVILGSNIS Į DABARTIES VEIKLĄ

Pradėdama Vyriausios skautininkės pareigas ir tęsdama jas antrą kadenciją, niekad nepamiršau kam vadovauju – jaunimui! Pirmas ir svarbiausias klausimas – kaip Seserija gali pagerinti šios šakos programą, sueigų turinį ir jų pravedimą, kad mūsų jaunimas su džiaugsmu ir meile priklausytų skautiškai veiklai, gausiai dalyvautų sueigose, išsilygo ir stovyklose. Nagrinėjant šį klausimą, Seserijos vadija turėjo du posėdžius – 1994 m. sausio 29 d. Lemonte ir 1995 m. balandžio mėn. 7-9 d. Putnam, Connecticut. Nors darbas buvo pradėtas pirmoje kadencijoje, pradžioje Seserijos vadija pasiryžo peržiūrėti ir šioms laikams pritaikyti patyrimo laipsnius, reikalingus programai ir specialybėms. Darbas vyksta neblogai – jau įspūdingas. Skyrių vedėjos labai pažėrė ir rimtai žiūri į šį darbą. Šio darbo tikslas – vienietį vadovėms padėti praversti kūrybingas, įdomias ir įvairias programas sueigose, tuo sudominant ir prisitraukiant jaunimą į skautišką eilę. Pradėdama išieiti naujus konceptus vyr. skautėms, prityrusiems skautams ir skautėms, pritaikant šių laikų gyvenimui.

Nuo 1994 m. iki 1995 m. registruotų narių Seserijoje yra maždaug 1,200: Atlanto rajone – 169; Australijos rajone – 132; Europos rajone – 76; Kanados rajone – 202; Pietų Amerikos rajone – maždaug 70; Ramiojo Vandenyno rajone – 63 ir Vidurio rajone – 453; skautės – 155, Prityrusios skautės 61; Vyr. skautės 209; Židinetės 139 ir Skautininkės 320. Pietų Amerikos sesės nėra įskaitytos, nes neturimo šakos. Duoda šios skaitmenys, nes kai kalbėsime apie Seserijos ateitį, šnekėsime apie šią statistiką.

Nuo 1994 m. Seserijoje pakeltos į paskautininkes (7); skautininkes (12); vyr. skautininkes (1). Apdovanotos – Pažangumo žymeniu (5); Vėliavos žymeniu (6); Tėvynės Dukros žymeniu (4); Už Nuopelnus ordinu (4); Geležinio Vilko ordinu (1).

1994 m. liepos 30 d. įvyko „Gintaro“ vadovių mokykla Vidurio rajone Rako stovykloje. Taip pat 1996 m. „Gintaro“ vadovių mokykla vėl vyks

Vidurio rajone, Rako stovykloje.

Sėkmingai įvyko Vadovų sąskrydis Kanados rajone, Toronte, 1994 m. spalio 15-16 d. Taip pat labai sėkmingas buvo Seserijos/Brolijos suvažiavimas „Praeitį (50 m.) Ateitis“ Dainavoje. Michigan, 1995 m. rugsėjo mėn. 23-24 d. Dalyvavo daugiau negu 100 skautininkių/u, jūrų skautininkių/u, akademikų, židinetių, vyr. skautė, gintarių, vyčių, budžių ir prityrusių skautėlių/tų. Širdingas skautiškas aciu rengėjams – v.s. Vidai Jankauskienei ir v.s. Gediminui Deveikiui bei kitų šakų vadovams už puikiai praverstą suvažiavimą.

Vidurio rajone Čikagoje 1995 m. pasitarimo skautininkių kursai. Skautininkių kursai bus vedami visuose vienetuose metų eigoje.

1993 m. Jubiliejinės stovyklos proga Seserija paskelbė Video – vaizduojantės Konkurso premiją. Tik trys vienetai „Palangos“ tuntas Los Angeles, „Gabijos“ tuntas Detroito ir „Neringos“ tuntas Clevelande paruošė vaizduojantės iki Jubiliejinės stovyklos. Konkursą pratęsė iki gruodžio mėn. 31 d. Deja, daugiau vaizduojančių nesulaukė. 1994 m. kovo mėn. pirmą vietą laimėjo „Palangos“ tuntas Los Angeles – 50 dol. vertės Knygyno ir Tiekimo skyrių knygų ir reikmenų.

Jauniausiųjų Skautėlių skautėlių vadovė ps. Rasa Karvelienė surinko medžiagą ir paruošė vadovėlių „Liepsnelių ir Giliukų vadovams“. Turinys: veikla vienetė, stovykloje, darbeliai, formos, piešiniai spalvumui, žaidimai, dainelės ir iškylos. Vadovėlių maždaug 400 puslapių. Vadovėlių galima užsisakyti iš sesės Rasos.

1994 m. lapkričio mėn. 20 d. Vidurio rajone „Aušros Vartų“ tuntas ir „Kernavės“ tuntas susijungė į vieną tuntą „Aušros Vartų“/„Kernavės“ tuntą.

Baigdama, širdingai dėkoju Pirmijos ir tarybos pirmininkui v.s. fil. Kęstučiui Ječiniui, Pirmijos nariams, Brolijos Vyriausiam skautininkui v.s. fil. Albinui Sekui ir Brolijos vadovams už gražų bendradarbiavimą bendram tikslui – ugdyti jaunimą skautybės gerovei, einant – DIEVO, TĖVYNĖS ir ARTIMO meilės keliu.

LSS Tarybos nariai, LSS Tarybos suvažiavime, š.m. spalio 6-8 d. vykusiame Čikagoje ir Lemont, IL. Nuotr. J. Tamulaciū

SESERIJOS IR SAJUNGOS ATEITIS

Seserijos pranešime minėjau, kad 1995 m. Seserijos narių skaičius maždaug 1,200. Čia pateikiu narių skaičių pagal šakas:

	1994 m.	1995 m.
Liepsnelės	34	34
Paukštytės	178	155
Skautės	132	155
Prit. Skautės	77	61
Vyr. Skautės	244	209
Židinetės	125	139
Skautininkės	354	320

Liepsnelių skaičiai nepasikeitė. Paukštyčių skaičius didesnis 94 m. negu 95 m. Skautės paaugo nuo 132 iki 155, sumažėjo iš paukštyčių, todėl sumažėjo paukštyčių skaičius. Prit. skautėlių sumažėjo nuo 77 iki 61, taip pat vyr. skautės nuo 244 iki 209. Židinetių skaičius padidėjo nuo 125 iki 139, o skautininkių sumažėjo nuo 354 iki 320.

Šie skaičiai ką nors sako. Kad židinetių skaičiai paaužo ir turėtų būti didinami – gal pereinant į vyr. skautėlių būrelių. Skautininkių sumažėjimas irgi turėtų būti aiškus. Deja, senstam, sergam ir mirštam. Kiti skaičiai nelabai suprantami. Jei turime nemažai prieauglio vienetuose ir naujų ateivių iš Lietuvos, kodėl liepsnelių ir paukštyčių skaičiai nedidėja? Kodėl prit. skautėlių skaičiai sumažėjo – turbūt išstojo iš sąjungos, o jeigu išstojo – kodėl? Čia yra labai rimti klausimai. Jeigu mes norime išlaikyti Lietuvos Skautų sąjungą stiprią ir tvirtą ateityje, būtinai turime pagerinti.

1. Vieneto vadovės sąžiningumą ir jos pareigingumą pareigose.
2. Vieneto pareiga – laivinis jaunų vadovų/skiltnininkių karsai būtinai (ir dažni).
3. Komunikacija.
4. Atsakomybė.
5. Suteikti vykti reguliariai – turi būti įdomy ir įvairi programa.

Apgailėtina, kad ne visi vieneto vadovai kreipia dėmesį į tuos penkis išvardintus punktus. Reikia ugdyti mūsų vadovų sąžiningumą/pareigingumą.

Skautija turi plačiai garsintis per mokyklas, bendruomenę ir skatinti prieauglio stojimą į sąjungą. Reikia įvairiais būdais

platinti „Ir aš noriu būti jaunesnioji skautė/skautė“ paruoštus lankstinukus. Tėvai turi pajusti, kad skautėlių programa gera ir įdomi, kad verta vaikams priklausyti Lietuvos Skautų sąjungai. Mes turime geras programas, įvairių suigų planus, šaltinius rasti literatūrą ir reikmenis. Mūsų sąjungos struktūra buvo ir yra labai gera, bet ją reikia išnaudoti pozityviu būdu, nes skautijos tikslas buvo ir yra ugdyti jaunimą lietuviškoje dvasioje, tarnaujant DIEVUI, TĖVYNEI ir ARTIMUI. Nesėdėkim vien tik svarstydami „kokiais būdais galime jaunimą išlaikyti lietuvių, kaip geriausio lietuvių, kaip geresnį vadovų išaukinti. Mes jau turime visus tuos šaltinius mūsų organizacijoje. Tik reikia dirbti ir ryžtis atlikti pareigas. Nepasiduokim, turėkime ištvermės šiam darbui, pasidėkime geriau vykdyti pareigas ir Lietuvos Skautų sąjungą ateityje tvirtai stovės.

Budėkime!
v.s. Birutė Banaitienė
LSS Seserijos Vyriausia Skautininkė

Joninių šventės metu Vasario 16-tos gimnazijos Vokietijoje „Aušros“ tunto sesės, davydams prityrusių skautėlių žodį, L. Paškauskaitė, I. Senkutei ir R. Lemkytei kaklaraiščius riša tuntininko pavaduotoja ps. J. Šmitienė. Nuotr. M. Šmitienė

NAUJI METAI PAS „MILIUTES“

„Kernavės“ tunto Emilijos Platerytės vyr. sk. būrelio tradicija – kasmet keistis draugininkės pareigomis. Visos būrelio narės yra buvusios vadovės, todėl pareigavimas pasikeičia ypač tik tradicija. Pavarai, šių veiklos metų paskutinėje sueigoje vyr. sk. Danutė Barienė draugininkės pareigas perdavė ps. Audrai Lintakienei.

Ir štai, pirmoji naujųjų veiklos metų sueiga. Sueigos šauklyje pranešta: „atsivežti kvortą alyvos (automobilių motorams), „Prestone“, skudurą... ir dar kažką. Ką gi tai reiškia? Suvažiavime ir dailomės... Draugininkė stovi lauke ir laukia. „Neikite vidun. Atidarykite savo automobilio dangčius“. Pakilo automobilio dangčiai. Susisipietė apie automobilius – tai vieną, tai kitą... Kur alyva, kur transmisija, kur „overflow“, kur langams purškalas, ką daryti, jeigu... ką daryti, jeigu... ir t.t.

Ne taip jau grakščiai, bet gulėme ant žemės žiūrėdami kaip pataisyti Irenos automobilio an-

JŪRŲ SKAUTIJOS KŪČIOS ČIKAGOJE

Tradicinės Čikagos jūrų skautijos Kūčios šmet vyks penktadienį, gruodžio 8 d., 7 val. vak. Lietuvių centre, Lemonte. Rengėjos, „Nerijos“ jūrų skautėlių tunto sesės, kviečia visus Lietuvos ir seses (ne vien jūrų skautes, us) ir jų šeimų narius dalyvauti. Iš dalyvaujančių bus prašoma prisidėti pinigine auka – nuo šeimos 15 dol., vienam asmeniui – 5 dol. Kad šiemet lengviau būtų galima pasiruošti, prašoma apie numatomą dalyvavimą iš anksto pranešti tuntininkei, j.s. Violetai Paulienei; tel. 708-584-5527.

KIČUKO MUGĖ ČIKAGOJE

Čikagos skautų ir skautėlių Kaziuko mugė, jau 38-ji iš eilės, vyks sekmadienį, kovo 3 d., Jau-nimo centre. Teko girdėti, kad netrukus skautų, čiu dirbtuvėse Lietuvos centre, Lemonte, netrukus pasidės mugėi pasiruošimų sueigos ir vakaronės.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas draugant, pakvitiavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO, prie kiekvieno skaitytojo adresu, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausio redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stontius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos pri-siunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy-savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

DETROITO SKAUTIJA RUOŠIA KŪČIOMIS

Detroito „Gabijos“ ir „Baltijos“ tuntai ir šiemet sekma-dienį, gruodžio 3 d., 4 val. p.p. Dievo Apvaizdos parapijos salėje ruošia Kūčių vakarienę. Skautai ir skautės kviečia vi-suomenę prisidėti prie šios gražios tradicijos. Kiekviena dalyvausanti šeima prašoma prisidėti kurio nors Kūčių patiekalu. Visi norintieji dalyvau-ti prašomi nedelsiant registruo-tis pas Reginą Puškorienę, tel. (313) 533-1848, arba Kristiną Zubrickienę, tel. (313) 522-3527. Visi kviečiami, visi laukiami nuoširdžioje artėjančių Kalėdų švenčių nuotaukoje pabendrauti, susipažinti ir suartėti. Laukiamie Kūčių vakaravimais ir pranešimo, kad dalyvausite.

KADA STOVYKLAUSIME RAKE

Liepos 10 – 17 d. Rake vyks LSS „Ažuolo“ ir LSS „Gintaro vadovų, ių mokyklų“ stovykla. Vadovai – vs Kazys ir vs Gilan-ta Matonai.

Liepos 17 – 27 d. Rake vyks Čikagos skautų ir skautėlių tun-tų vasaros stovykla.

Dr. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už priimaną kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliskai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmo 3 v.p.p. 7 v.v. antr. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v.v. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 488-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODO AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLIETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir kabineto: (708) 652-4159
DR. P. KISIULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIULIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

SURENDER LAL, MD
Specialybė – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6084 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-884-4155
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmo 9 v.v. - 7 v.v., antr. ir trečd. ir penkt. 9 v.v. - 3 v.v. p.p., ketv. 10 v.v. - 7 v.v. Šešt. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas. Prima „Medicare Assignment“. Sumokama po vizito.

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p. Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

„Miliutes“ susipažįsta su automechanika. Iš k. – būrelio vadovė Audronė Lintakiene, Irena Meiliene, Vanda Alekniene ir D. Barienė.

NEUŽMIRŠTAMOJI LAPKRIČIO 23-oji

BALYS RAUGAS

Iš Lietuvos istorijos ne per tolimos praeities lapkričio 23-oji, prigludusi prie 1918 metų Vasario 16-osios Nepriklausomybės deklaracijos, spinduliuoja į dabartį, kviesdama prisiminti, kad Lietuvos laisvei neužteko Vasario 16-osios žodinės deklaracijos, kad ant Tautos laisvės aukuro teko sudėti gausią kraujo auka, o iš tų Nepriklausomybės kovų apskaičiuoti (ir amžinai aidėti!) priminimai, kad „tas laisvės nevertas, kas negina jos“, o iš už tėvynės žuvusiųjų krūtininių tebeaidi paskutinė aimana, kad laisvė nėra privilegija, jog ji niekad šviesiųjų be savanaudiško išskaidymo nedovanuojama, ką patvirtina ir 1991 Kovo 11-osios nepriklausomybės paskelbimo pripažinimo nuleidimas net tu, kurie per ilgus dešimtmečius skelbėsi esą Lietuvos draugais...

Žinia apie Lietuvos 1918 m. vasario 16-osios deklaraciją greit pasiekė Rusijos caro armijoje tarnavusius lietuvius. O jų ten buvo apie 25,000, kurių tarpe apie 500 karininkų su generolo laipsniu turintį Silvestrą Žukauską. Caro politika pavergtųjų atžvilgiu buvo gundanti: pasiliekančiams Rusijos giluomės teikiamos įvairios privilegijos.

Kiek dingo vilionėmis sugundytų karių, istorija niekad neatskleis, lygiai kaip nepatirsime, kiek mūsų tėvynininkų su naikino vėlinėse bolševizmo siaubas. Tačiau iš caro armijos grižo šimtai karių ir registruojosi savanoriais. Buvo ir tragiškų epizodų: bausis smūgis kito Sibire Vytauto Didžiojo vardo susiorganizavusių batalioną: sužvėrėję bolševikai, patyrę apie lietuvių karių norą grįžti tėvynėn, penkis karininkus ir tris kareivius, nuogai išrengtus, pusnėje kardais sukapojo...

Padėti Lietuvai kovoje dėl laisvės ryžosi ir Amerikos lietuviai, tačiau nepavykus suorganizuoti legiono, atvyko tik paskiri asmenys. Kapitonas Darius buvo būdingiausias: pasibaigus nepriklausomybės kovoms, grįžo Amerikon ir sugalvojo skrydį per Atlantą, pasibaigus tragiškai, tačiau palikus neužmirštamą testamentą su paskata, kad „Lietuva laukia ir didesnių žygių iš savo sūnų...“

Nepriklausomybės gynimo kovose (1919-1923 m.), kaunantis net su trim priešais – bolševikais, bermontininkais ir lenkais – įjungiant ir Klaipėdos krašto prijungimo akus, – žuvo 1,192 kareiviai, 40 karininkų ir 81 šaulys. Iš viso 1,313.

Laisvės kovoms pasibaigus, Lietuvos kariuomenė savo lai-

mėjimų vainiką padėjo Karo muziejuje ant Nežinomojo kareivio kapo. Jei sutinkame, kad be ginklo nebūtų buvę nepriklausomos Lietuvos, privalome suvokti, kad Lietuvos kariuomenė buvo tvirtas laidas, nors ir trumpas, bet šviesiam bei brandžiam poros dešimtmečių laikotarpiui tarpai laisvėje. Savo pareigą atlikusi, kariuomenė nesijautė krašto šeimininke, o valstybės laisvės saugotoja ir sąmoningų piliečių auklėtoja. Net ir kritiško momento atveju, kai 1926 metais gruodžio 17-osios perversmu buvo pašalintas šalies nepriklausomybei pavojus, kariuomenė neparodė jokių pastangų krašto valdžią pasilaikyti, kaip kad daug kur pasaulyje praktikuojama „pučiais“ keisti vyriausybės. Apie šios laisvės laikotarpį per tuos porą dešimtmečių Lietuva išugdė naują, šviesų, sąmoningą lietuvių, Lietuvos nepriklausomybės ištikimai subrandinto vaizdą, išlaikę nepalaužtą daugumą bolševikinėje okupacijoje, o taipgi ir Vakarų laisvėje gyvenantis tėvynainis gyveno Lietuvos labui.

Deja, nepriklausomybės metų Lietuva, laiminga ir dainuojanti, išrikiavusi tėvynės gynymai pavyzdįga karynėnų su karinta Šaulių sąjunga, turėjusia 50,000 narių, 1940-ųjų metų žydintiojo birželio viduryje suklupo, nepakėlus kardo, įsileisdama priėmimą, nuo kurio gynybai 1918 metais apsigynė. Tačiau ne lietuvius karys atsakingas už laisvės išdavimą: karys savo pareigą būtų šventai atlikęs, kaip jis ją atliko, gindamas vasario 16-osios Nepriklausomybės aktą.

Gal ir nebereikėtų skaudžius įvykius minėti, bet, vardan tiesos, tenka priminti, kad birželio 14-15 vyriausybės dramatiškame posėdyje už pasipriešinimą bolševikinei grėsmei tvirtai pasisakė Respublikos prezidentas Antanas Smetona, be svyravimų remiamas Krašto apsaugos ministro gen. Musteikio ir Švietimo ministro Jokanto su Valstybės kontrolieriumi Šakeiniu. Šituo klausimu ir šandien nėra vieningos nuomonės... Ano meto vyriausybės nutarimą nesipriešinti ir šandien tenka vertinti tais pačiais, kaip ir tada, požūriais:

Emociniu – tauta, nežinodama detalių, kas vyko Kremluje ir Lietuvos prezidentūroje, jautė tragediją ir tikėjosi pasipriešinimo;

Politiniu – vyriausybei patyrus, kad pagalbos iš svetur ne-

bus, visgi minimalaus pasipriešinimo galimybė buvo įmanoma, ir 9 p. pulkas tą galimybę pademonstravo, išslygiuodamas iš kareivinių, tačiau buvo sugrąžintas;

Teisiniu – įgimtoji ir tarptautinė teisė ipareigojo gintis;

Kariniu – neabejotinas pralaimėjimas, tačiau ribotas trumpas priešinimas buvo įmanomas, o stalininės represijos ar begalės būti skaudesnės už patirtą;

Neilgai teko laukti tautos nuomonės „priešintis, ar nesipriešinti, bolševikinei invazijai“. Su Vokietijos – Sovietų Sąjungos karo pradžia spontaniškai prasidėjo ir visuotinis tautos sukilimas. Laikinosios vyriausybės atsisakymas, tarytum 1918 metų pirmasis kariuomenei įsakymas, išrikiavo tautą į sukilėlių būrius, kurie savo kraujo auka visam pasauliui paskelbė, jog prieš metus Lietuva ne savanoriškai įsijungė į sovietinį pragarą. O sukilėliai buvo Lietuvos kariai, kariuomenės mokymą praėję vyrai ir šauliai.

Žuvusiuosius sukilėlius Kauno kapinėse laidojant, Laikinosios vyriausybės atstovas profesorius Juozas Brazaitis žodžiai išpuilingai nuaidėjo Lietuvos laisvės kovų istorijon: „Nebė pirmas kartas šioje vietoje prasiveria duobės, kad primintų kūnus tų, kurių kraujas reikalingas palaistyti tautos laisvei... Tačiau niekažados toji duobė nebūna tokia didelė kaip šiandien. Tai rodo, kiek

lietuvis žemė yra ištroškusi išvės...“ (L.E. 29 t.)

Užgriuvus vokiečių karių, iš Raudonąją armiją įjungtų dalinių atsipalaidavusių karių susidarė užuomazga Lietuvos savisaugos daliniais ir net 25 batalionai dalyvavo rytų fronte ir šalies gynyboje nuo bolševikinio elemento. Ir niekam tada net mintis nekilo, kad netrukus pokaryje ir vėl (tik kur kas ilgiau!) sruvens po visą Lietuvą žemę partizanų kraujas, ir į bevardžius kapus guls geriausi Lietuvos sūnūs, daugiausia Lietuvos kariuomenės auklėtiniai istorijoje negirdėtu pavyzdžiu liudyti tautos pasiryžimą gyventi laisvėje.

Kaip 1918 metų Vasario 16-osios aktas, taip ir 1990-ųjų Kovo 11-osios laisvės dokumentas neišvėdė okupacinės kariuomenės iš Lietuvos žemės. Abiem atvejais reikėjo kraujo aukos, ir valstybės laisvėjimo vadas Vytautas Landsbergis net kelias atvejais kreipėsi į tautą 1918 metų gruodžio pabaigoje ministro pirmininko Šleževičiaus žodžiais: „Lietuva pavojuje... Dėsi, be baimės, kaip mūsų tėvai ir senėviai, užstokim prieš kelią...“ Dešimtys tūkstančių beginklių vyrų ir moterų apsupo gyvų žiedu parlamento rūmus ir televizijos stotį prieš maurojančius okupanto tankus. Ačiū už šio žurnalo straipsnį – pasaulinis televizorių ekranas išvydo trauksiančius tankus ir varstomus kulkosvaidežius šūvių beginklių lietuvių kūnus, aukso raidėmis įsirašiusių į Lietuvos laisvės kovų istoriją. Laidojimo apeigose arkivyskupas Steponas Višinskas autoritetingai ištare: „Dabar mūsų nepriklausomybė pakrikštyta krauju“.

Lietuva jau laisva. Ir jos kariuomenės 5-mečio sukaktis buvo švęsta š.m. balandžio 25-ąją dieną. Žurnalas „Karys“ tą šventę aprašė ilgesniu straipsniu, o „Kardas“ paskutinėje laidoje kondensuotai išspausdino: „JAU penkeri! 1995 m. balandžio 25 d. Vilniuje, dram. teatre, dalyvaujant respublikos vadovybei, buvo paminėtos Lietuvos kariuomenės penktosios metinės. Šią datą Lietuvos krašto apsauga pasitiko, turėdama savo sistemoje 9272 žmones: 1,796 karininkus, 2,501 puskarininkį, 1,462 liktinių ir 2,218 šauktinių karių. 292 laisvai samdomų darbuotojų.

Lietuvos ginkluotos pajėgos – tai 10 batalionų, dar apie 10,000 žmonių yra Savanoriškoje krašto apsaugos tarnyboje. Karinės oro pajėgos deponuoja 24 lėktuvus, jų skaičių du naikintuvai, du transporto lėktuvai ir kiti. Karinėse jūrų pajėgose – fregatos „Aukštaitis“ ir „Žemaitis“, hidrografijos mokslo reikmenims pritaikytas laivas „Vėtra“, Norvegijos dovanotas sargybinis laivas „Džukas“, trys patruliniai kateriai.

Reikia pastebėti, kad Lietuvos kariuomenės vadovybė, sudaryta iš sovietijos karininkų, daliniuose tarnavusių lietuvių karininkų, vis dėlto orientuojasi į Vakarų pasaulio kariuomenių pavyzdžius. Stengiamasi įstoti į NATO, sudaromas Baltijos batalionas po kuopa iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Vienas rinktinis būrys (30 karių) šią vasarą, „Pagal partnerystės taikos laibui“ programą, dalyvavo reikšmingose 17 valstybių karinių dalinių karinėse pratybose, vykusioms Louisianoje, JAV.

Krašto apsaugos ministerijos štabas 1919 metais. Pirmoje eilėje iš kairės karininkai: Gavelis, Adomkevičius, Velykis, Merkis, Galvydis-Bykauskas; II eil.: Natkevičius, Ingelevičius, Taubė, Šližys, Liernamas, Michalaskas.

„Lietuvos kariuomenė“, 1919

Važiuojam! Bus tarnyba, butas, valgyt ir gert kiek norėsi“. Aš jam ir vėl padėjau.

Tuo tarpu aš jau buvau perkeltas į 253 batalioną, kuris stovėjo Prienuose. Batalionas buvo sudarytas iš visokių stojančiųjų likučių bei atlikusių darbo tarnybą.

O toks batalionas kvepėjo frontu... Bet vėl grįžkime į Kamenę. Čia slinko gan graži mano dienos: apie valandą darbas komendantūroje, o paskui slėpinėdavau gražiame „bobų vasaros“ ore, pajavindamas laiką su miestelio mokytoja, kuri irgi nuobodžiavo, nes pafrontėje mokyklos neveikė.

Telefonistų kuopos viršila buvo ūkininkas. Sakydavo: „Juozai, važiuojam į kaimus!“ Jis man priminė po iš karo mokyklos išmetimo mano buvusį viršilą Lukoševičių. Neaukštas, storakas, visada su šypseną.

Lietuvoje jau seniai rugiapjūtė buvo pasibaigusi, o čia moterys su vaikais, lyg vištos sūtupė, su pjautuvais kirto rugius, o po dienos darbo vos tik žymė buvo. Aš klausiau: „Mamytės, ar kariuomenė jūsų kombainus išsiųsė, ir jūs turite tapti sunkiai dirbti?“, „Ne, – sako, – sūneli, kombainas pakrūmėj tebestovi. Niekieno tai nuosavybė, kai pernai baigė darbą, tai ir paliko pakrūmėje gulėti. Šitai pakmet, kai reikia dirbti, tai yra arba surūdijęs, arba dalių nėra... Tai štai šitie pjautuvai yra mūsų kombainai beveik kasmet... O šiomet ir traktoristus, ir mechanikus mobilizavo...“

Buvo daug laiko galvoti apie savo likimą, kokio ne sapnavau. Ruduo priminė kelionę į karo mokyklą. Šiomet jau būčiau trečiame kurse, ir leitenanto

Danutė Bindokienė

Dėkoti juk nesunku

Nuostabu, kad iki šiol Amerikos ateistai, kurie nuolat taip uoliai stengiasi iškraptinti bet kokias religines apraiškas iš viešojo valstybės gyvenimo, neprotestuoja prieš Padėkos dienos šventę. Kaip būtų bemėginama ją „suvalstybinti“, ši šventė tegali turėti vieną negintįjamą reikšmę, kilusią iš laiko, kai pirmieji europiečiai pradėjo kurti šią šventę. Daugelis jų, kaip ir vėlesnieji imigrantai, naujame krašte ieškojo religinės bei politinės laisvės, nerastos savo tėvynėje. Tai buvo kone skrupulingai religingi žmonės, tad ir naująjį gyvenimą stengėsi remti griežtai krikščioniškais pagrindais. Pradžioje patyrė daug vargo, pavojų ir net bado, buvo dėkingi Dievui, kad pagaliau naujoji žemė davė vaisių, o naujieji kaimynai – šiuo atveju indėnai – parodė palankumą ir sėdo kartu prie šeimyniškų vaisy šalo. Tačiau pagrindinis šios dėsiaus šventės „patiekalas“ buvo malda, dėkingumas už visas gėrybes. Nors dabar kai kas panašiai. Padėkos dieną vadiname „kalakutinėmis“, o prekybininkai stengiasi visą pirkėjų dėmesį stulgioti kaip tik į tradicines Padėkos dienos vaives, vis dėlto šventės esmė – kaip buvo anuomet, taip ir dabar pasiliko – dėkingumo malda.

Nusikundžiame, kad laisvoji Lietuva per greitai stengiasi pasisavinti viską iš Vakarų, dažniausiai nedarydama reikiamos atrankos ir susirinkdama bevertį šlamštą, vien „išsijungimo“ ir Vakarų pasaulio kultūrą“ dėlei... Iš to kyla pavojus prarasti savo tautinę tapatybę, brangias senąsias lietuviškas tradicijas iškeičiant į menkos vertės skolinius. Tačiau Padėkos dienos prasmė nedvelkia menkavertiškumu. Mūsų tauta turi už ką dėkoti Dievui ir bent viena diena, skirta pareikšti dėkingumą Aukščiausiam, būtų labai prasminga, juo labiau, kad netrukus švenčiama ir Kristaus Valdovo šventė. Nusivylę žemiškaisiais „valdovais“, niekuomet nebūsime apvilti Dangiškojo, nes jo politika – meilė, o jo valdymo forma – tikrasis teisingumas visiems.

Padėkos šventė suteikia dar vieną progą pareikšti dėkingumą ne tik Dievui, bet ir žmonėms, iš kurių nuolat patiriame tiek daug gerumo. Sakoma, kad daugelis lietuviškoje veikloje darbuojasi tik už „ačiū“, bet ir tie „ačiū“ ne dažnai pasigirsta. O kažin kad taip Padėkos dienos proga pasistengtume padėkoti tiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu lietuviškajai visuomenei

gyvenimą daro prasmingesni, kilnesni? Čia nekalbame apie padėką savo artimiesiems, apie šeimos narius – reikia tikėti, kad jie ir be priminimo jaučia dėkingumą, dažnai girdi padėkos žodžius. Apsidairykime savo mokykloje, organizacijoje, įstaigoje, tautinių šokių ratelėje, renginių komitete, valdyboje – sąrašas čia begalinis! Išstarti „ačiū“ nesunku, o tai magiškas žodis, ant kurio statomi šilti bendradarbiavimo rūmai.

„Draugo“ redakcijoje mes nuolat stebime savo skaitytojų bei apskritai lietuvių visuomenės gėrąsirdiškumą ir jaučiame dėkingumą. Kiek daug bendradarbių aukoja savo talentą, laiką ir žinias, parašydami korespondenciją, laišką, straipsnį, kad praturtintų savo dienraštį! Kiek nuotraukų suplaukia į redakciją, kad „Draugo“ puslapiuose visiems laikams pasiliktų jam žinti mūsų gyvenimo vaizdai, darbai ir veidai! Kone kasdien gaudame iškarpos ir atspaudus iš įvairių anglų laikraščių, nes įskaityti tiki, kad tai įdomi ar naudinga informacija. Dažniausiai ta informacija pasinaudojame su ypatingu dėkingumu, nes be šios pagalbos redakcijai nebūtų įmanoma peržvelgti visą spaudą, ypač iš tolimų vietovių. Laiškuose visi geri žodžiai, paskatinimai, priedirama taip pat padeda nedideliai žmonių grupei atlikti didelį darbą ir teikia viltį, kad visi kasdieniniai sunkumai bus nugali, nes turime tokį tvirtą užnugarį.

Neminėsim atskirų pavardžių, nes jos užimtų visos savaitės dienraščio laidas ir dar vargiai tilptų. Tebūna padėkos žodžiai skirti kiekvienam „Draugo“ skaitytojui, bičiuliui, rėmėjui, prijauniančiam ir net priešingai nusiteikusiam. Juk ir kritika yra kelias į tobulę... Tačiau padėką nebūtų išsakyta, jeigu nepamintume ypatingos veiklos, kuri, nuolat besiplėsdama, žada laiduoti mūsų dienraščio ateitį. Tai Draugo fondas, prieš kelias dienas šventės vos antrą gimtadienį, bet augęs ne pagal savo gležną amžių, o pagal jo narių dosnumą. Ar galėjęs kas tikėti prieš tą porą metų, kad DF kapitalas tikrai suksis apie pusę milijono, kad gražioje garbės lentoje, pakabinotoje dienraščio administracijos patalpoje, spindės tiek daug pavardžių, pasizymėjusių gausia įnašais? Daug mylinčių rankų supaša tai „dvimetį vaiką“, bet tėviškiausiai juo rūpinasi DF direktorių tarybos pirm. DF direktorius. Jam sakome ypatingą ačiū!

žvaigždutė, daugelio metų svajonė... O čia aš jau trečioje kariuomenėje... Ir „kur aš nukeliausiu, nakvynėlė kur gausiu“, kaip tuose dainoje sakoma...

Vokiečių kareiviai tą poilsį pradėjo keisti: kasdien ginklų, šalmų, dujokaukių ir kitko patikrinimas. Blogiausia – pėstininkų manevrinė rikiuotė, nes, reikalui esant, visus siųsdavo į pirmas linijas.

Iš Vokietijos atsuntė keletą naujų karių į vieną leitenantą, kuris, vos baigęs gimnaziją, po trijų mėnesių apmokymo užsidėjo leitenanto antpečius ir pradėjo vaizduoti didelį viršininką. Tuo tarpu kareiviai jau buvo porą metų karo laukuose praleidę ir iš jo atvirai šaipydavosi.

Jam buvo pavesta pravesti kulkosvaidežių šaudymus. Prie taikinių buvo radijo centrinės viršila. Po komandos „Ugnis!“ jis davė viršilai ženklą „Rodyti taikinius“, o kareiviai nesukomandavo atsikelti. Vienas iš naujų karių net pirštą ant gaiduko laikė, kurį netikėtai spustelėjo ir viršilą nušovė. Po tardymo tas jaunas leitenantas savanoriu išėjo į pėstininkus.

Divizija, nors ir rezerve, apsikasė gynybai. Buvo kalbama, kad frontas žiemai bus išlygintas ir pasitrauks. Iki Smolensko perdirbo geležinkelius, sutvarkė aerodromus, sutaisė kelią. Tuo tarpu apie spalio pabaigą gavo Hitlerio įsakymą pulti Maskvą. Apie porą dienų užtruko divizijai užimti fronto liniją. Pėstininkų gurgulės klumpo, purvas sušaldavo ant rasti, ir negalėdavo patraukti.

(Bus daugiau)

PASKUTINIO KARIŪNO

ODISĖJA

JUOZAS KLIMAS

24

Puolėme vienas kitą į glėbį. Jis ir klausė: „Kariūne, kaip tu atsidūrei vokiečių kariuomenėje?“ Aš jam trumpai pasakiau savo istoriją. Jis tuojau padėjo man už vokiečių kalbos pamokymą, nes tai jam padėjo išsikrapštyti iš belaisvių stovyklos. Čia jis gausias duonas valgyti kiek tik nori, o ir sriubos nuo kareivių dar lieka. Priminiau jam, kad jis, kaip lietuvis, turėtų būti paleistas, ir nuėjau pas jo viršilą. Viršilai pasakiau tą patį, o tas apgalvestadamas pareiškė, kad Krasauskas labai geras darbininkas, net ir duoną kepti jau išmokęs, o tie rusai tikri tinginiai. Prie jų reikia vis stovėti ir žiūrėti, kad jie ką nors padarytų.

Tačiau paleistuosius reikia siųsti į belaisvių stovyklą. Tai Krasauskas ir sako: „Aš jau to nebenoriu. Geriau čia pasiliksiu“. O aš tuo tarpu viršilai: „Krasauskas yra šeršila, o tokie turi būti perimti į kariuomenę“. Viršilą, pasikalbėjęs telefonom su kuopos vadu, padarė Krasauską šoferiu. Jam buvo duotas puskarininkio laipsnis su puskarininkio priklausiančia alga bei kiti priedai.

Netrukus jo kuopa išvyko. Jis buvo buvęs 259 š. pulko vado šoferiu ir labai lengvai pasitraukė iš Pabradės poligono. Jis pasakojo, kaip, jam bevažiavus prie Polocko, ėjo atsilikęs lietuvis kareivis. Pulko vadas pradėjo jį barti už atsilikimą. Automobilėje šalia jo sėdėjo lietuvis pulko vyr. politrukas su lengvu kulkosvaidežiu. Jo užpakalyje pulko vadas, o šalia jo rusas majoras – politrukas komisaras irgi su automatu. Kareivis priėjo artyn prie automobilio, iškilo šautuvą pro politruko pakaušį ir peršovė pulko vadą, o pats skubiai nubėgo į mišką, tiems net nespėjus atsipeikėti. Pulko vadas mirė, bevežant į Polocko ligoninę.

Gavęs pirmas atostogas susitikau jį Kaune. „Kariūne, – sako jis, – dedu į kojas. Jau turiu civilius rūbus, dokumentus ir tarnybą. Einam! Aš ir tau parūpinsiu“. Sakau: „Dėkui, bet jau susisiekiu su savisaugos daliniais, sužinojau, kad mano laidos draugai buvo pakelti leitenantais, prižadėjo man vertę vietą 9-me batalione Šančiuose, o jie jau pareikalavo perkėlimui...“ Paspaudžiau jam ranką, ir mudu išsiskyrėme.

Po metų ir vėl važiuoju iš Rygos savisaugos dalinių karininkų kursų. Traukinys slinko vėžio greičiu, sustodamas kiekvienoje stotelėje. Didesnėje stotyje išlipdavau kojų pramankštinti. Rodos, dar taip neseniai, atlikęs kariūno stažą 6-me pėst. pulke Plungėje, šiuo ruožu grįžau. Nors ateitis buvo neaiški, tačiau net nesvajojau, kad taip būsiu lyg medžio lapas, blaškomas vėjo. Tik štai žiūriu: kažkoks ponas vaikština. Apsirengęs gražia eilute. Ogi – Krasauskas! Nuoširdžiai pasisveikinęs, jis ir vėl sako: „Leitenante, esu tiekimo viršininkas.

DUBYSOS IR MITUVOS

PATRIOTAI

Knyga apie studentų bylą
HENRIKAS KUDREIKIS

Bevertydamas naujus leidinius Raseinių knygyne, radau geltonos spalvos knygą su Rūpintojėliu ant viršelio. Knygos pavadinimas: „Studentų byla“. Atvertęs pirmą puslapį, susidomėjau dar daugiau, nes pamaniau savo artimų kaimynų veidus. Tai Ariogalos gimnazijos abiturientų I laida.

Vilniaus KGB rūmų salėje 1952 m. gruodžio 23-27 d. vyko uždarytas teismo posėdis. Visi teismo nariai, išskyrus formaliai dalyvavusius tris advokatus, buvo KGB karininkai. Teisė penkiolika studentų ir vieną mokytoją, pagal RTFSR 1926 metų baudžiamojo kodekso 58 straipsnį už dalyvavimą pagrindinio organizacijoje „Vieningoji darbo sąjunga“ (VDS). Be to, buvo apgailėstajama, jog tarp teisiamųjų nesą nei vieno buožu ar kapitalisto vaiko. Visi teisiamieji — smulkii ar vidutinių ūkininkų ir neturtingų miestelėnų vaikai. Todėl kaltinamajame akte buvo keliamas logiškas klausimas: kodėl tokios socialinės kilmės jaunuoliai, turėdami visas išgales studijuoti aukštoje mokykloje, pasirinko pasipriešinimo sovietinei santvarkai kelią? Iš klausimą prokuroras atsakymo nerado ir negalėjo rasti.

Iš viso buvo teisiami 16 pagrindinės studentų organizacijos VDS narių, o septynioliktas, kurį tribunolas paskelbė besislapstančiu, iš tikrųjų buvo išdavikas — kauniškis Vytautas Murauskas. Šis Judas vėliau pasikorė.

VDS organizacija turėjo savo veiklos programą ir įstatus. Galutinis organizacijos tikslas — sukurti laisvą, nepriklausomą ir demokratinę Lietuvą. Viena ideologinės kovos priemonių buvo pagrindžio spauda. Šiam tikslui organizacija užmezgė ryšį su „Kęstučio“ žemaičių apygardos kovotojais. Jiems buvo perduodami VDS narių straipsniai, eilėraščiai, o iš jų gaunama pagrindžio spauda.

VDS organizacijos įkūrėjai ir branduolys buvo vienuolika Ariogalos gimnazijos pirmosios laidos vaikų, studijavusių Vilniaus ir Kauno aukštosiose mokyklose. Kiti šeši į VDS veiklą įsitraukė vėliau. Bet tribunolo nuosprendis visiems šešiolikai buvo vienodas — 25 metus kalėti ir 5 metams atimtos piliečio teisės. Nuteistuosius išvežė į įvairius Sibiro gulagus.

Knygoje spausdinami 1950-1955 m. Lietuvoje veikusių Vilniaus ir Kauno studentų pagrindinės organizacijos „Vieningoji darbo sąjunga“ veikėjų prisiminimai. Konspiratyviai veikusi VDS buvo KGB pasių-

to „judo“ išduota. Mušami, stumdomi, žeminami, alinami pragariško stovyklų režimo, jaunieji kovotojai nepalūžo dvasia, neprarado tikėjimo, nenulenkė galvos okupantams.

Skaitant šią knygą, išryškėja laisvo, nepalenkiamo žmogaus didybė, deimantais sutvįskia sielos šviesa ir jos šešelyje išblėsta visa raudonosios imperijos arogancija.

Pagrindinės kontrrevoliucinės antisovietinės organizacijos vadovas buvo ariogališkis Juozas Petkevičius. Lengva tai pažinti, tik pažūrėjus į jo portretą ir paskaičius jo įžanginį straipsnį. Kiti ariogališkiai: Jonas Barsėnas, Algirdas Bitvinskis, Pranas Čizas, Liudas Gaizauskas, Tadas Jagelavičius, Vytautas Kaminskis, Jonas Kreimeris ir Alfonsas Urbonas.

Juodaitiškiai (Raseinių apskr.): Celestinas Ajauskas, Kazimieras Banys ir Vytautas Bukauskas.

Vėliau prisidėjo: Jadvyga Žukauskaitė-Petrauskienė — kauniškė, Bronė Kryževičiūtė-Jurgaitienė — iš Kretingos apskr. ir Adomas Lukaševičius — iš Alytaus apskr.

Poetui ir dailininkui Algirdui Bitvinskiui likimo smūgis buvo žiauriausias, nes kiti, sugrįžę iš gulagų, sugebėjo vienu ar kitu būdu baigti aukštąsias technikos mokyklas, bet Algiiu kelias buvo užkirstas. Pagaliau dirbo gelžbetonio gamykloje, cemento dulkėse, susirgo vėžiu. Palaidotas ant aukšto kalno prie Dubysos, Ariogalos kapinėse.

1995 m. rašytuose atsiminimuose kai kurie nusivylę dabartine Lietuvos valdžia ir pareiškia abejonių dėl Lietuvos ateities. Priežasčių yra daug: buvę raudonieji okupantų tarnai naujame televizijos kanale pradeda rodyti vėl vadinamus „auksinius“ (LTSR) laikus su riedančiais Raudonosios armijos tankais. Iš archyvų ištraukė neva meninį filmą „Niekas nenorėjo mirti“. Joje: sribai — didvyriai, Lietuvos partizanai — banditai. Kas finansuoja ir skatina tokius filmus? Kol kas slepiama. Gal tai LDDP praeties žygdarbių įteisinimas.

Be jokių komentarų dunda spalio švenčių orkestrai, šūkiai: „Tegyvuoja“, žygiuoja raudonarmiečiai, šypsoi pirmūnės melžėjos. „Tada ima trukti oro, leki į lauką apsidairyti, ar dar iš tikrųjų tebegyvenu laisvoje Lietuvoje!“, — rašytojo Eugenijaus Ignatavičiaus žodžiai „Lietuvos aide“.

„Studentų byla“, vyr. redaktorius Danas Kaukėnas, dail. Šarūnas Miškinis, leidykla Die medis, Vilnius, 1995.

Pasirašant Estijos, Latvijos ir Lietuvos susitarimo protokolą Tartu mieste, Estijoje š.m. spalio 21 d. Sėdi iš dešinės: plk. lt. A. Pocius (Lietuva), plk. lt. J. Kertas (Estija), mjr. R. Graube (Latvija).
Nuotr. P. Dabulevičius

KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ SEIMO FRAKCIJOS PAREIŠKIMAS

Rugsėjo 19 d. išplatintame pareiškime Krikščionių demokratų Seimo frakcija apgailestauja, kad, svarstant įstatymo 8-ąjį straipsnį, buvo padarytos pataisos, prieštaraujančios viešingai suderintam įstatymo projektui. Krikščionių demokratų teigimu, iš suderinto įstatymo teksto buvo išbraukta galimybė atlikti religines apeigas kariniuose daliniuose. „Pasaulėžiūriškai privileijuoti liko ateistai, nes priimta įstatymo nuostata atitinka jų pasaulėžiūrą, o tikinčiųjų teisės atiduotos karinės vadovybės valiai“, tvirtina paskelbtame dokumente. Toliau priduriama, kad „iš tikrųjų, įtvirtinama ateistinė Lietuvos kariuomenės, pirmiausia jos jaunųjų būtinios tarnybos karių, auklėjimo nuostata“.

Krikščionys demokratai drauge kritikuoja pataisas, kuriomis panaikinama galimybė „tam tikrais atvejais mokinių ir tėvų pageidavimu atlikti religines apeigas valstybinės švietimo ir auklėjimo įstaigose“. „Vietoj pasaulėžiūriškai neutralios mokyklos, kurioje vienodas teises turi visos pasaulėžiūros, atkuriamas iš sovietų metų gerai pažįstama mokykla su vyrąjančia ateistine pasaulėžiūra“, sakoma pareiškime. Toliau frakcijos nariai pabrėžia, jog, svarstant įstatymą, „vėl prasiveržė neapykantos ir nepakantumo tikėjimui dvasia“. „Religinis auklėjimas buvo pavadintas vaikų sielų luošimu“, o „Lietuvos kariuomenės kapelionui pristesti kažkokie „juodi darbai““.

Krikščionių demokratų frakcija protestuoja „prieš dvasinių nuostatų išgijimą iš Lietuvos valstybės sąrangos, jos institucijų, prieš privilegijas ateistiniam mentalitetui“ ir ragina LR Seimo piliečių teisių ir tautybių komitetą inicijuoti minėto įstatymo 8-ojo straipsnio persvarstymą, grįžti prie anksčiau suderintų nuostatų.

VILTIES SUSITARIMAS TARTU (ESTIJA)

Estija — Latvija — Lietuva — Baltija. Visi pavadinimai moteriškos giminės. Moteriškas buvo ir šių nuo amžių isikūrusių ant Baltijos krantų valstybių likimas. Atėjūnai iš Rytų ir Vakarų ilgus metus trypė jų žemę, prievartavo, žudė, trėmė žmones. Jų kaulais nukloti sibirai ir kazachstanai, šimtai tūkstančių išsigelbėjo, palikdami tėvynę ir atsidūrė emigracijoje. Daug rašyta ir diskutuota apie tai — reikėjo ar nereikėjo — pasipriešinti okupantams ginklu 1940-aisiais. Aišku tik viena: pasyvi neutralumo ir susitaikymo pozicija heisgelbėjo nei Baltijos valstybių nepriklausomybės, nei jų vadovų nuo traagiško likimo ir pusės amžiaus okupacijos.

Neseniai suėjo ketveri metai, kai Baltijos valstybės buvo priimtos į Jungtinių Tautų organizaciją ir galutinai įtvirtino savo nepriklausomybę. Jos išsivadavo iš mielaširdingo „rusų meškos“ glėbio. Nebeliko Baltijos valstybės iš visų pasviečių surinktų sovietinių kareivių, pusę amžiaus trypsusių mūsų žemę. Paliko jie nuniokotus miškus ir laukus, užterštą gamtą, rusišką kazarmų tvaiką. Tačiau, vos Baltijos valstybės pareiškė norą įsijungti į NATO ir tokiu būdu apginti savo nepriklausomybę, Rytų kaimynas vėl atvirai pagrasiavo įvesias savo kariuomenę į Baltijos valstybes. Visai neseniai Karaliaučiaus srityje, vos už kelių kilometrų nuo Lietuvos sienos,

rusai įbauginimui paleido į padanges galingą raketą.

Aišku, kad rusų tankų divizijų šiandien nesulaikys nei estai, nei latviai, nei lietuviai. Tačiau niekaip negalima leisti, kad nauja okupacija pavirstų linksma rusų armijos ekskursija po mūsų miškus ir laukus.

Tokių tikslų vedini, Estijos, Latvijos ir Lietuvos savanorių vadai ir darbo grupių nariai spalio 20 d. susirinko Taline. Čia bendromis jėgomis buvo rengiamas Estijos Kaitseito, Latvijos Zemsargių ir Lietuvos Savanorių bendradarbiavimo protokolas. Spalio 21 d. darbas persikėlė į Tartu miestą, kuris nuo senovės yra naujų idėjų ir dvasinio gyvenimo centras. Čia spalio 21 d. vidurdienį galutinai suderintą protokolą tekstą pasirašė Estijos Kaitseito vadai pulkininkas leitenantas J. Kertas, laikinai einantis Latvijos Zemsargių vado pareigas majoras R. Graube ir Lietuvos Savanorių vadas pulkininkas leitenantas A. Pocius. Kaip pabrėžė susitikime su dokumentą rengusiais trijų valstybių savanorių tarnybų atstovais Estijos gynybos ministras A. Ovelas, šis protokolas — tai pagrindas būsimam Baltijos valstybių gynybos paktui. Taigi 1940-ieji nepasikartos.

Dabar mūsų jau 30,000. Toks yra Baltijos valstybių savanorių atsakymas į Rusijos grasinimus.

Savanoris
Petrus Dabulevičius

Estijos gynybos lygos (Kaitseito), Latvijos nacionalinės gvardijos (Zemsargių)

ir Lietuvos savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos (SKAT) vadų susitarimo PROTOKOLAS

Tartu, 1995 spalio 21

Siekdami ugdyti Estijos, Latvijos ir Lietuvos savanoriškų karinių organizacijų — Kaitseito, Zemsargių ir SKAT — bendradarbiavimą nacionalinės nepriklausomybės srityje, mes — Kaitseito vadas pulkininkas leitenantas Johannesas Kertas, laikinai einantis Zemsargių vado pareigas majoras Raimondas Graube ir SKAT vadas pulkininkas leitenantas Arvydas Pocius susitarėme:

1. Reguliariai (ne rečiau kaip kartą per metus) organizuoti bendrus mokymus. Kviesiti šalių stebėtojus į mokymus, kuriuos organizuos Kaitseitas, Zemsargiai ir SKAT.
2. Keistis karine operatyvine, mokymų metodikos ir kitų sričių informacija, technikos parama. Aktyvinti kontraktus tarp personalo tarnybų.
3. Organizuoti reguliarius šalių radijo ryšius.
4. Kviesiti susitarimo šalių kolektyvus ir komandas į kultūros ir sporto renginius, kuriuos organizuoja Kaitseitas, Zemsargiai ir SKAT.
5. Įkurti darbo grupę, kuri rengtų jungtinius Kaitseito, Zemsargių ir SKAT veiklos planus gamtos ir ekologinių nelaimių atvejais.
6. Organizuoti Kaitseito, Zemsargių ir SKAT vadų susitikimus ne rečiau kaip tris kartus per metus.

J. Kertas

Pulkininkas leitenantas
Estijos gynybos lygos (Kaitseito) vadas

R. Graube

Majoras,

Laikinais einantis Latvijos nacionalinės gvardijos (Zemsargių)

vado pareigas

A. Pocius

Pulkininkas leitenantas

Lietuvos savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos

(SKAT) vadas

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

**ELEKTROS
VEDIMAI — PATAISYMAI**
Turiu Chicago miesto leidimą, Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBES DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. **R. Jankauskas**, tel. 708-969-2658.

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS!

Užsisakykite šventėms jau dabar!
20 svarų statinaitė — \$33
8 svarų statinaitė — \$19
Skambinkite:
708-532-5951
arba
708-687-5677
po 5 val. p.p.
Pristatome UPS

REAL ESTATE

**GREIT
PARDUODA**
**RE/MAX
REALTORS**
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- MLS kompiuteriūrį FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apmatimus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

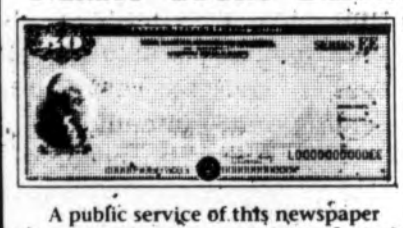
FOR SALE

Great income opportunity. Maint-Free, brick 3 flat.
Diamond R.E. 708-458-9900

FOR SALE

6 unit apt. bldg.,
vic. 99 & Pulaski, Evergreen Pk.
Call 708-448-2969

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

VYDŪNO FONDO LEIDINIAI

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA, istoriko prof. J. Jakšto paskutinis veikalas apie 1918-1940 m. Lietuvos politinį ūkinį, ekonominį gyvenimą, kurį autorius pats pergyveno. 272 psl., gausiai iliustruota knyga nuotraukomis ir žemėlapiams, gražiai įršta, tinkama dovana kiekvienam, \$15.

LIETUVOS BEI LIETUVIŲ KRIKŠTAS IR 1387-JI METAI, istoriko J. Dainausko susidomėjimą sukėlusis knyga, kurioje autorius išskiria naujus faktus Lietuvos istorijoje, paneigdamas daugelio suklustotus ir daugelio kartotus teiginius. Kiekvienas domintis Lietuvos istorija, šioje knygoje ras daug įdomių skaitinių, paneigimų. 352 psl., gausiai iliustruota, \$15.

DIDYSIS VARPININKAS VINCAS KUDIRKA, žinomo monografijų rašytojo A. Merklio įdomiai parašytas veikalas apie XIX amžiaus Lietuvos gyvenimą ir svarbiausią to laiko lietuvių darbuotoją Dr. Vincą Kudirką. Knyga lengvai skaitoma su dideliu dėmesiu iki paskutinio puslapio. Iliustruota, gražiai įršta, tinka dovantoti, 416 psl., \$15.

MANO TĖVYNĖ, Vydūno gimtųjų vietų aprašymas paprasta, vaizdinga kalba, lengvai skaitoma apie gražiąsias Lietuvos pajūrio vietas. Skaitydami šią knygą nusikelsime į mūsų tėvynės gintarinį krantą, tai prisiminti padės gausios iliustracijos, žemėlapis. Knyga skirta jaunimui, bet tinka visiems, 79 psl., \$4.

KAZIMIERAS PALČIAUSKAS 1941-1944 M. KAUNE, spaudai paruošė A. Dundzila, 96 psl. žinomo veikėjo išgyvenimai nacių okupacijos metu, už kuriuos vėliau buvo neteislingai kaltinamas ir persekiojamas. Įdomios iliustracijos, \$4.

LIETUVA, Dr. J. Šaulio, Lietuvos ambasadoriaus Vokietijoje, rūpesčiu paruoštas spalvotas, iliustruotas žemėlapis, kokio dar neturėjome per visą nepriklausomybės gyvenimą. Tinka papuošti savo gyvenamąsias namas, spausdintas Italijos spaustuvių Romoje ant kreidinio popieriaus, \$15.

PASTABA: Visus šiuos Vydūno Fondo leidinius galima gauti dienraščio DRAUGAS redakcijoje arba užsakant paštu. Prie kainos Illinois valstijos gyventojai pridėda 8.75% prie knygos kainos. Taip pat visi užsakytoja pridėda pašto ir supakavimo išlaidų apmokėjimui.

„Tautos sukilimas 1941, pirmoji dalis. Be šūvio“

Autorius Pilypas Narutis, prisidėjęs prie sukilimo organizavimo, aprašo savo kartos pastangas atgauti laisvę.

Ši dalis pavadinta „Be šūvio“, nes, kaip įvadė rašo knygos autorius: „Prezidentas — Tautos vadas — pabėgo. Krašto apsaugos ministras pabėgo. Kariuomenės vadas pasitinka Sovietų sąjungos Raudonąją armiją, okupuojančią Lietuvą, o ministras pirmininkas prašo tautą priešus mandagiai priimti...“ Jis toliau teigia, kad „tolimesnį tautos likimą sprendė pati lietuvių tauta... Šia knyga bandau dokumentuoti mano ir mano draugų pastangas kovoti prieš Staliną ir Hitlerį, du didžiuosius Lietuvos ir laisvojo pasaulio priešus“.

Apie 1941 m. sukilimą ir laikinąją vyriausybę daug kartų buvo rašyta mūsų spaudoje, tačiau įvykiai knygoje dėstomi labai nuosekliai, perpinti asmeniškais prisiminimais žmogaus, kuris tuose įvykiuose aktyviai dalyvavo — ne tik dalyvavo, bet ir buvo vienas organizatorių. Knyga apima laikotarpį nuo 1940 m. iki 1941 m. birželio 23 d., yra 404 psl., iliustruota nuotraukomis ir faksimilėmis.

Gaunama „Drauge“

Kaina \$17,- (US), plus tax ir persiuntimas.

Poilaio valandėlė Tartu, Estijoje — lietuvių gydytojas kpt. Gintaras Berkevičius su Tartu miesto savanorėmis
Nuotr. P. Dabulevičius

A.A. ANTANAS MASIONIS

Sparčiai retėja mūsų tautiečių eilės, išblaškytų II pasaulinio karo po svetimus kraštus. Pačioje savo fizinių ir dvasinių jėgų stiprybėje paliko jie savo tėvyne, ne laisva valia, bet dėl sukurtos politinės audros pasaulyje, imperialistiniams ir nacistiniams tikslams patenkinti.

1918 m. prisikėlusiai Lietuvai kaip tik ši karta, išsivysčiusi jau Lietuvoje, buvo kaip Dievo dovana valstybei, kylančiai savarankiškam gyvenimui.

Lietuviai, ta žemdirbių tauta, labai giliai suprato Poeto Maironio giesmės žodžius Lietuvos jaunimui, kuriais jis ragino jaunuolius, apsišarvuoti „mokslo atkakliu“, „paimti arkla, knygą, lyrą ir eiti Lietuvos keliu“.

Tauta tuo keliu ėjo: dygo aukštosios mokyklos, akademijos, amatų mokyklos ir universitetai. Išsivysčiusieji įvairių sričių profesionalai dirbo jau tik Lietuvos gerovei. Argo žemės ūkis, pramonė ir prekyba. Švietimo atžvilgiu tą trumpą mūsų laisvės laikotarpį būtų galima pavadinti „aukso gadyne“.

Efektina ir šviesi buvo ir socialinės veiklos sritis — žemės reforma, socialinis draudimas, sveikatos aprūpinimo sistema ir kitos institucijos, dirbančios gyventojų gerovei. Politinės sistemos eiga autoritetizmo kryptimi buvo nereikalinga, neišmintinga ir kenksminga, įnešusi į žmonių tarpą nepageidaujamą elementą — nekrikščionišką ir nedemokratišką kitaip galvojančiam neapykantą. Atmetus šiuos nemalonius prisiminimus, tas trumpas, laisvės ir vilties pilnas Lietuvos gyvenimas nutrūko kaip gražus sapnas. Tokioje Lietuvoje išaugo ir išsivysčiusio a.a. Antanas Masionis, pedagogas — idealistas, ir įsijungė į lietuviškojo gyvenimo statybą per Lietuvos mokyklą.

Gimė Antanas Masiūn apskr., gražiame Sūduvos ežeryno ir Juodosios Ančios upyno gamtovaizdyje, Diržių kaime. Išaugo doro Lietuvos ūkininko, lietuviškoje-katalikiškoje šeimoje, kaip ir daugelis Lietuvos inteligentijos, kilusios iš lietuviško kaimo.

A.a. Antanas baigė Marijampolės gimnaziją, įstojo į Vytauto Didžiojo universitetą Kaune, į Teologijos-filosofijos fakultetą. Studijavo pedagogiką, psichologiją, lotynų kalbą, literatūrą ir germanistiką.

Baigęs universitetą, mokytojavo Kretingoje, pranciškonų vedamoje gimnazijoje, vėliau tapęs ir jos direktoriumi. Nuo 1941 iki 1944 m. ėjo direktoriaus pareigas Lazdijų valstybinėje gimnazijoje. 1944 m., kaip ir nemaža mūsų tautiečių dalis, pasitraukė su šeima į Vakarus (Vokietiją). Vos karui pasibaigus, a.a. Antanas įsijungė į mokyklinį darbą įsteig-

toje V. Kudirkos vardo gimnazijoje, Uchtėje (Vokietijoje). Mokė jis ten ir anglų kalbą suaugusiems, besiruošiantiems vykti į Ameriką.

1949 m., su šeima: žmona Aleksandra Savickaitė (universitetinių dienų mokslo draugė) dviem dukrom — Terese (dabar Getiene) ir Danguole (dabar Navickiene) atvyko į JAV.

Darbą gavo ne savo profesijos srityje. Kelerius metus studijavo Dickinson kolegijoje, Rutherford, NJ, tekstilę ir chemiją, dirbo techniko darbą laboratorijoje. Išėjus į pensiją, kurį laiką dėstė lotynų kalbą amerikiečių gimnazijoje.

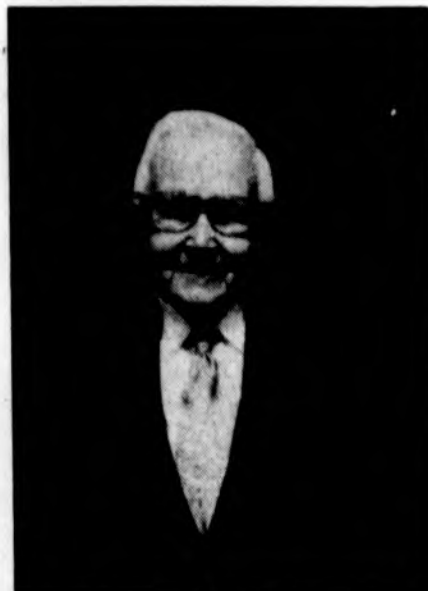
A.a. Antanas Masionis nuo pat savo jaunystės buvo įsijungęs į ateitininkų organizaciją ir per visą savo gyvenimą, ir svetimame krašte, labai efektingai reiškėsi ateitininkų organizacijos veikloje. Ateitininkai Lietuvoje savo vyresniųjų organizacijos vadovų, pvz. prof. Prano Dovydaičio, prof. Prano Kuraičio, prof. Stasio Šalkauskio ir kitų katalikiškos akcijos asmenų, prof. Juozo Eretio ir dr. J. Leimono, buvo skatinami vertinti gyvenimo tikrovę. Tiesos idealo šviesoje, kreipti visą kultūrinį bei visuomeninį gyvenimą moralės, teisingumo linkme. Tokia kryptimi reiškėsi visa ateitininkų veikla ir buvo siekiama krikščioniškojo mąstymo visose gyvenimo srityse.

A.a. Antanas buvo imlus tų minčių visumai ir jų vykdytojas gyvenime. Turėdamas, kaip sakoma, lengvą plunksną, nuo jaunų dienų reikšdavosi straipsniais ir „Ateities“ žurnale, ir „Šaltinėlyje“, ir „Naujojo Romo“, ir „XX Amžiuje“, duodamas publicistinių straipsnių, daug vertimų iš svetimų kalbų.

Gyvendamas JAV, dažnai rašė „Darbininke“, „Drauge“ ir „Lietuvos mokyklos“ žurnaluose.

Mano asmeniniai ryšiai su a.a. Antanu pasiliko labai artimi kaip tik nuo tų nelemtų 1930 metų, kai ateitininkų organizacijos veikla valdžios įsakymu buvo sustabdyta. Abu buvome Moksleivių ateitininkų sąjungos centro valdyboje. A. a. Antanas buvo eucharistininkų reikalams ir vicepirmininkas, o aš — Centro valdybos pirmininkas.

Po moksleivių ateitininkų uždarymo, abiem teko stipriai nukentėti: aš trečio kurso

Antanas Masionis

studentas, buvau pusmečiui išsiųstas į Varnių darbo stovyklą, o Antanas, perėmęs mano pareigas, buvo nubautas metams trėmimu tėviškėje, vėliau, už gynimą organizacijos reikalų — 2 mėnesius kalėjimo, o aš ir vėl, trėmimu tėviškėn.

Atsimenu, kaip Antanas džiaugėsi, kad Lietuvos vyskupas ganytojiškame laiške informavo tikinčiuosius. Jis tą laišką įtraukė ir į savo išleistą knygą. Laiško turinys atitiko a.a. Antano įsitikinimus. Čia įdedu dalį citatos („Ateitininkų dvasia nepalūžo“, 74 psl.), kad tie, kuriems neteko tos knygos skaityti, susipažintų su dalimi to laiško turinio: „Šv. Tėvas laukia, kad būdamas (turima mintyje Katalikų Veikimo centras A.D.) artimiausioje vienybėje su Katalikų Bažnyčios vyresnybe, kaip pasauliečių apaštalavimas, papildytų krikščioniškos kultūros bei pamaldumo vaisius pilietinės stiprybės ir visuomeninio veikumo vertybėmis, sužadindamas tuose, kurie jam priklauso, dorovingumą, teisingumą ir artimo meilę ir stiprindamas juose tikrą, aktingą ir dosnią savo Tėvynės meilę“.

Antanui šio laiško turinys tuolaikiniame tėvyneje buvo kaip paskatinimas dar stipriau dirbti tautos charakterio vėtingumui kelti. Jis, būdamas mokytojas, pedagogas — idealistas, auklėjo ir mokė jaunimą eiti tuo, mūsų poeto Maironio skatintu Lietuvos keliu, kuris Antano širdyje reiškė meilę artimui ir tėvynei, dorą ir teisingumą.

Jau į pensiją pasitraukęs, a.a. Antanas dar ir šiame krašte išėjo auklėti ir mokyti jaunimą amerikiečių gimnazijoje. Mokė lotynų kalbą. Su mokomąja medžiaga norėjo perduoti ir gyvenimo vertybes, kurios amerikiečių jaunimo tarpe retai suprantamos. Pamokos galą pasilik-

davo pokalbiui, į kurį mokiniai įsitraukdavo su dideliu dėmesiu. Bet, atrodo, kai kam nepatiko. Gimnazijos direktorius, po kelių tokių pokalbių, pasikvietė Antaną ir pasakė: „Mokyk, ką reikia; mes čia tik mokome, bet ne auklėjame“. Tuo duota suprasti, kad auklėjimo teisė palikta tik tėvų atsakomybei.

A.a. Antanas Masionis, kaip krikščionis, katalikas, pedagogas, idealistas, siekė žmogaus vėtingumo ir tėvynėje būdamas, ir svetimame krašte gyvendamas. Jis ėjo tuo Lietuvos keliu, kur begyveno ir ką bedirbo.

Palydint šį šviesų žmogų, idėjos draugą, į mūsų visų amžinąją tėvynę, tepalieka jis mūsų atminimuose, kaip gyvenusi tarpe mūsų vertinga asmenybė, kurios gyvenimo tikslas

buvo — nepraiti tytomis negeroves bei trūkumus, nuvertinančius žmogų; tiesinti kas kreiva ir netobula, nepaisant net pasmerkimo.

„Pozityvūs veiksmai, — sakydavo a.a. Antanas, — siekiantys Tiesos, Gėrio ir Grožio pasaulyje, tai mūsų visų krikščioniškojo gyvenimo patirtis“.

Per mažai būtų pasakyta, kad jis mylėjo Lietuvą. Jis mylėjo Lietuvą ir jos žmogų, jis mylėjo visus žmones, ypač jaunimą, dėl jo dirbo ir sielėjosi, kad jis išsilaikytų žmogiškojo vėtingumo aukštumoje.

Išėjo Antanas Masionis Namolei, amžinam gyvenimui, šventai atlikęs pareigas Lietuvos kelyje. Tegul ilsisi Dievo globoje.

Adolfas Damušis

A.†A.

MARIJAI RIPSKIENEI

mirus, jos sūnui KAZIUI su šeima, sūnui ALGIUI ir kitiems giminėms bei artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Joniškėčiai

A.†A.

IRENAI SPRINDIENEI
EIDRIGEVICIŪTEI,

buvusiai Lietuvos Valstybės Baletto Teatro artistei mirus, jos vyrą Operos solistą ANTANĄ SPRINDI, sūnų RIMVYDĄ, jo šeimą ir kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Barų, Kisielių ir Aukštųjų šeimoms

A.†A.

LIUDUI KRONUI

mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą žmonai, sūnui ir visai šeimai.

Union Pier lietuvių draugija

Mylimam Vyrui ir Tėvui

A.†A.

LIUDUI KRONUI

toli nuo tėviškos užbaigus žemiškąją kelionę, giliame liūdesyje likusią žmoną ONUTĘ, sūnų ALGĮ su šeima, visus gimines bei artimuosius, nuoširdžiai užjaukdami šioje skaudžioje netektyje, dalinasi skausmu

Irena ir Juozas Makščiūnai

A.†A.

LIUDVIKUI KRONUI

mirus, žmonai ONAI, sūnui ALGIMANTUI, broliui ROMUI, seseriai ELENAI JASINEVIČIENEI su šeimomis ir visiemis velionio artimiesiems mūsų nuoširdžiausia užuojauta.

Sofija ir Adolfas Jelioniai

Mylimai Žmonai ir Motinai

A.†A.

ELENAI SIDZIKAUSKIENEI

užbaigus šią žemiškąją kelionę, giliame skausme ir liūdesyje esančius vyrą PRANĄ, dukterį ALDONĄ KUDIRKIENĘ su šeima, seserį ONĄ ŠIAUDIKIENĘ, brolių VLADĄ KOŽENIAUSKĄ su šeima Lietuvoje ir kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu skausmu ir liūdesiu dalijamės.

Genovaitė ir Adolfas Armaliai
Danguolė ir Petras Griganavičiai
Irena Jakštienė
Vincentina ir Jonas Jurkūnai
Leokadija ir Antanas Kašubai
Marija Miklienė
Genovaitė Modestienė
Birutė ir Kazys Sekmakai
Leokadija ir Juozas Žuyniai

DRAUGAS, trečiadienis, 1995 m. lapkričio mėn. 22 d.

5

Mylimai Mamai

A.†A.

ELENAI GRUDZINSKIENEI

mirus St. Petersburg, Floridoje, jos dukteriai ALDONAI GRINIENEI ir jos visai šeimai bei giminiams Amerikoje ir Lietuvoje reiškiame gilią užuojautą.

Ada Sutkuviene
Algė ir Adolfas Šležai
Danutė ir Pranas Jarai
Marytė ir Kazys Ambrozaičiai

Dėl Lietuvos kariuomenės kapitono

A.†A.

ELEGIJAUS SLIŽIO

mirties, nuoširdžiai užjaučiame jo brolių, kompozitorių STASĮ SLIŽĮ ir jo šeimą.

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos
Detroito Skyrius

Mūsų Klubo Narei

A.†A.

IRENAI SPRINDIENEI

mirus, jos vyrą ANTANĄ ir sūnų RIMVYDĄ gilius širdgėlos valandose giliai užjaučiame ir visi drauge liūdimė.

Daytona Beach lietuvių klubas

A.†A.

ALEKSANDRAI MARKŪNIENEI

Kanadoje mirus, giliam liūdesyje likusius — vyrą JUOZĄ, seserį ONĄ su vyru, brolio dukrą DANĄ su šeima, brolienę ELENĄ ir visus gimines bei artimuosius Kanadoje, JAV-bėse ir Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Aleksas ir Bronė Grybauskai
Loreta ir Povilas Gvazdinskai su šeima

Mylimai Žmonai, Motinai, Močiutei, Lietuvos Vals-tybės Teatro Baletto Solistei

A.†A.

IRENAI EIDRIGEVICIŪTEI
SPRINDIENEI

toli nuo Tėvynės, svečioje šalyje, žemiškąją tremties kelionę užbaigus, skausme ir liūdesyje likusius jos mylimuosius, vyrą, Operos solistą ANTANĄ, sūnų RIMVYDĄ, jų šeimą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge išgyvename šią skaudžią netektį.

O Tau, miela IRENA, tesviečia amžinos laimės šviesa!

Stella ir Vytautas Abraičiai
Elena ir Juozas Ambrozaičiai
Jadvyga ir Kazimieras Barūnai
Juozė ir Jonas Daugėlai
Ona ir Stasys Daržinskiai
Florence Dippel
Birutė ir Jurgis Dzenkauskai
Teodora Ilekienė
Veronika ir Jurgis Janušaičiai
Vera ir Bronius Juškiai
Ona ir Narimantas Karašos
Sofija ir Antanas Kalvaičiai
Birutė Kožičienė
Vladė ir Gediminas Lapėnai
Petronėlė ir Balys Lukai
Aniceta ir Jurgis Mažeikos
Joana ir Vytautas Grybauskai
Janina ir Mečys Rumbaičiai
Aldona Sandargienė
Valė ir Antanas Skriduliai
Aldona ir Juozas Sodaičiai
Lionė ir Donatas Stukai
Serafina Sukarevičienė
Regina ir Bronius Snarskiai
Birutė Pūkelevičiūtė
Jadvyga ir Juozas Paliuliai
Marija Šarauskienė
Valerija Šileikienė
Eglė ir Jonas Vilučiai
Ona ir Kostas Žolynai

Daytona Beach, FL.

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-869-1074.
Chicago: 312-236-3388.
Los Angeles: 213-934-5151.

Montreal, P.Q.: 514-844-2674.
Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Toll-free: 800-223-0593.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba ruošia kavutės, lietuviškų skanumynų ir kugelio pusryčius lapkričio 26 d., tarp 9 val. ryte ir 1 val. popiet, Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje, 44 ir S. Fairfield Ave. Pelnas skiriamas parapijos išlaikymui. Remkime dar lietuviškas Mišias turinčią bažnyčią, nes Čikagoje ir taip mažai jų liko.

Yra galimybė velti skambinti į Lietuvą! Merrill Lynch bendrovė kviečia vyresnio amžiaus asmenis š.m. gruodžio 2 d., 11 val. ryte – švenčių proga atvykti į pasinaudoti telefoniniais skambinimais. Šiuo reikalu informaciją teikia ir registraciją atlieka JAV LB Socialinių reikalų tarybos raštinė „Seklyčioje“, tel. 312-476-2655.

Jau pora kartų „Drauge“ buvo paminėtas lietuvis jūrininkas Bronius Trakimavičius, tragiškai žuvęs Michigan ežero uoste, Portage, IN. Jo palaikai š.m. lapkričio 20 d. buvo išsiųsti į Klaipėdą, kur gyvena jo žmona Adelė Trakimavičienė. Ta proga buvo surinkta kukli dolerių suma ir bus išsiųsta kartu su užuojauta žuvusiojo žmonai. Jeigu kas norėtų paramti našlę Trakimavičienę, savo auką gali nusiųsti Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonui prel. Ignui Urbonui, 1390 W. 15th Ave., Gary, IN 46407, aukos bus persiųstos Adelei Trakimavičienei.

Sol. Algimantas Barniškis, jau gerai pažįstamas ne tik Čikagos, bet ir tolimesnių vietovių lietuviškai visuomenei, nuo šio mėnesio pradžios pradėjo eiti Nekalto M. Marijos Prasidėjimo parapijos Brighton Parke vargonininko pareigas.

x A.a. Zigmo Mikužio atminimui artimieji ir draugai paukojo \$1,135.00 Lithuanian Mercy Lift. Nuosirdžiai dėkoti aukotojams: B. A. Augaičiams, V. L. Bichnevičiams, L. R. R. Blažiams, B. J. Briedziams, V. Buženienei, G. J.J. H. Chrones, L. Deveikytei, A. Dirgelai, A. Fasseas, E. A. Fleser, A. R. Gulbinams, Heeter šeimai, E. A. Jokubauskams, P. Juciui, L. A. Jukūnams, N. Karnezos, E. S. Kazlauskams, V. A. Klepczarek, P. Kocalanis, E. J. Kolacki, V. A. Lauraičiams, V. J. Lendraitiams, V. Lesniauskui, J. Miečiui, V. C. Murray, F. D. Nagel, A. D. Norkaičiams, V. Pavilčiui, A. Phillips, S. Plenienei, A. B. Radtke, R. Raliui, A. V. Rimėikams, P. Rimkui, V. A. Šauliams, M. Utz, V. Venclauskui, P. Vilkelui, St. Andrew Orthodox Church ir B. Vindašienei. Aukos skiriamos Švėkšnos ligoninei Lithuanian Mercy Lift reikiama gilia užuojauta Mikužio šeimai.

Dar liko kelios dienos iki šio mėnesio pabaigos, todėl primename, kad TRANSPAK siuntinių siuntimo bendrovės savininkas Romas Pukštys yra paaugokęs Draugo fondui 5 maisto siuntinėlį į Lietuvą, kad juos galėtų laimėti asmenys, lapkričio mėnesį atsiuntę Draugo fondui bent 50 dol. įnašą. Tai būtų gera dovana ir Draugo fondui, ir artimiesiems Lietuvoje, tad kviečiame paskubėti.

„Atsižvelgdami į LDDP vykdomus genocido požymių naikinimo darbus, kviečiame visus samoningus piliečius, tiek Lietuvoje, tiek užsienyje, opozicines partijas, visuomenines organizacijas pareikšti savo nuomonę“, – taip rašo buvęs Genocido tyrimo centro darbuotojai, paminėdami, kad Lietuvoje stengiamasi sunaikinti okupanto vykdyto genocido žymes, KGB rūmų kankinimo kameras paverčiant „nekaltais“ kambariais, šurpiuosius KGB archyvus perkeltant į „nuošales patalpas“. Čikagos lietuvių savo nuomonę šiuo svarbiu reikalu galės pareikšti sekmadienį, lapkričio 26 d., 12 val., Jaunimo centro kavinėje. Susirinkimui vadovaus dr. Jonas Račkauskas ir bus protestuojama prieš Lietuvos vyriausybės užmojus naikinti Vilniaus Genocido tyrimo centro (KGB paskato) lietuvių kantių įrodymus.

Kun. Hermanas Šulcas, sauležietis Ruandos misionierius, sekmadienį, lapkričio 26 d., 11 val. aukos šv. Mišias Pal. Jurgio Matulaičio misijoje Lemonte. Po pamaldų Pasaulio lietuvių centre pasakos apie pastarųjų metų įvykius, savo 16 metų darbą Afrikoje. Dėl žudynių šiuo metu negalys parapijoje jaunimo sielovados tęsti, Europoje rūpinasi ruandiečiams šalpa. Visą lapkričio mėn. lankosi JAV.

Prel. Juozas Prunskis, nuolatinis katalikiškos spaudos rėmėjas, buvęs dienraščio „Draugo“ redaktorius ir uolus bendradarbis, net dabar neužmiršta „Draugo“ ir vėl jį parėmė 105 dol. auka. Esame nuosirdžiai dėkingi.

x TRANSPAK praneša: „Š.m. rugsėjo 27 d. pirmą kartą istorijoje du Lietuvos oreiviai oro balionu perskrido Baltijos jūrą“. Siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

x Nauji Metai Pasaulio lietuvių centre! Užkandžiai, šilta vakarienė, šokiai, gėrimai ir gera kompanija jūsų laukia. Asmeniui \$65. Rezervuokite stalus dabar! Skambinkite Kristinai Razmienei, (708) 301-4260.

x Tradicinis „Turkey Dance“ įvyks lapkričio 23 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Jaunimo sąjunga kviečia jaunimą nuo 18 metų amžiaus. Pradžią 8 v.v.

JAV LJS suvažiavimas: Ambassador West Hotel, 1300 North State Parkway, tel. (312) 787-3700. Penktą, lapkričio 24 d., pradžią 12 v. p.p., šeštą, lapkričio 25 d. pradžią 9 v.r.

x Vaizdajuostės iš Lietuvos perrašome į amerikietiška sistemą arba atvirkščiai. Tik \$20 už juostelę. Kreipkitės į Arvydą, tel. 708-969-6554, 5643 Sherman Ave., Downers Grove, IL 60516.

Šios savaitės ketvirtadienį, lapkričio 23 d., Amerikoje švenčiama Padėkos diena. Tai valstybinė šventė, todėl ir „Draugo“ redakcija, administracija bei spaustuvių nedirbs, o ketvirtadienio dienraštis nebus išleistas. „Draugo“ įstaigos dirbs penktadienį, lapkričio 24 d.

Padėkos dienos proga būkime dėkingi ir lietuviškoms institucijoms, kurios mūsų visuomenei tiek gero davė ir tebeduoda. Dėkingumą pareikšti nesunku, tik ruoškimės dalyvauti dviejų tokių svarbių vietų ruošiamuose renginiuose: **Jaunimo centro** metinėje vakarieneje gruodžio 3 d. ir Socialinių reikalų tarybos „**Labdaros vakarė**“ („Seklyčioje“) gruodžio 9 d. Savo dalyvavimu padėsime ne tik šioms institucijoms išsilaikyti, bet ypač suteiksime ir dvasinę-moralinę paramą.

„Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto darbus finansuoti yra ruošiamas penktasis „Šampano priėmimas“ penktadienį, gruodžio 1 d., Jim ir Gražinos Liautaud namuose. Būsime gražiai sutikti, priimti ir skaniai pavaišinti. Apie savo dalyvavimą pranešti tel. 312-476-0664.

LB Lemonto apylinkės valdybos puotos metu, įvykusios lapkričio 18 d. Pasaulio lietuvių centro salėje, laiminguosius bilietus traukiant, laimėjo šie asmenys: Vytenis Statkus, North Riverside, IL (75 dol.), Virginija Mačiulis, Palos Park, IL (125 dol.), Aleksas Vitkus, Palos Heights, IL (300 dol.) ir Petras Griganavičius, Darien, IL (500 dol.). Laimėjimų čekių išdalinimu rūpinasi apylinkės valdybos išdininkas Aleksas Karaliūnas.

Kalėdinė mugė Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, ruošiamą gruodžio 2-3 d. (didžiojoje salėje). Jei turite šiaudinių, gintaro ar medžio dirbinių bei kitokių prekių, kviečiame išsinuomoti stalą pas Aldoną Palekienę tel. 708-488-7436. PLC renginių komitetas turės didelį naujų drabužių išpardavimą, tad bus proga įsigyti puošnią aprangą už nedidelę kainą.

Lapkričio 26 d., sekmadienį, yra Kristaus Valdovo šventė, su kuria baigiasi ir Katalikų bažnyčios liturginiai metai. Lietuviams buvo įprasta Kristaus Valdovo šventę paminėti prasmingose akademijose bei iškilmėse. Gaila, kad ši graži tradicija jau beveik „išėjo iš mados“.

Lietuvaitės vėl pasižymėjo darbštumu. Maria aukštesniosios mokyklos garbės, t.y. geriausio mokinių, sąrašuose jau įtrauktos ir kelios lietuvaitės: Jolanta Indriajaitė, Vaiva Rašytintytė, Adelė Ročytė.

x Kaip ir kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį, lapkričio 26 d. Baltia Express atstovs priiminės siuntinius į Lietuvą Lemonto lietuvių centre nuo 9 val. ryto. Tai puiki galimybė pasiųsti kalėdinius siuntinius savo artimiesiems. Daugiau sužinosite paskambinę nemokamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624.

x Pasinaudokite proga! N. Riverside, 8 kambarių rezidencija. Pensininkai nori skubiai parduoti; 4 miegamieji; 3 tualetai. Poilsio kambarys su natūraliu židiniu. Vieno bloko gatvė tarp dviejų golfo laukų. \$229,000 arba geriausias pasiūlymas. ALEX REALTY 708-656-2233.

x TRANSPAK įstaiga LE-MONTE veikia savaitgaliais; penkt. 3 v. p.p. – 7 v.v.; šešt. ir sekm. 8:30 v.r. – 2 v. p.p. Transpak tel. Lemonte: 708-257-0497.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

DĖKINGUMAS

Padėkos dieną jūs sėdite prie gardžiais valgiais apkrauto stalo ir linksmai nusiteikę soti natės. Ar jūs nors keletą minučių pagalvojate, kiek žmonių turi dirbti vien tik tam, kad jums tuos pietus pagamintų? Kiek jums reiktų apkeliauti, jei jiems norėtumėte už tai padėkoti. Štai kviečiami, iš kurių iškepti pyragai. Kur jie užginti, kieno nupjauti, iškulti, kieno nuvežti pas malūnininką, paskui pas kepeją, kuris pusę nakties dirba, kad jūs turėtumėte pyragų ant šio stalo. O kur kiti valgiai?

Kiek nematomų ir nežinomų rankų dirba, kad mes būtume aprūpinti namais, baldais, drabužiais, avalyne ir kitais daiktais. Kiek mokslo žmonių rūpinasi išradimais, kad mūsų gyvenimas būtų lengvas, malonus, patogus. Kiek pasiaukojančių rankų dirba, kai mes su sergame, patenkame į vargą, bėdą, kad mums padėtų nugalėti visus sunkumus.

Dievas padeda visiems geros valios žmonėms. Jis suteikia stiprybės ir išminties, laimina jų darbus. Už tai turime būti dėkingi ne vien geradariams žmonėms, bet ir Aukščiausiam, visų gėrybių ir malonių teikėjui. Tegul Padėkos diena būna nuotaikinga ir kartu prisimintina visų tų, kurie yra arti ir toli, bet mums visada padeda.

Redaktorius

MANO „DVIGUBAS“ GYVENIMAS

Mano „dvigubas“ gyvenimas sudarytas iš dviejų kalbų: lietuvių ir anglų. Daugiau laiko praleidžiu angliškoje mokykloje, nes ją lankau kasdien. Lietuviška mokykla veikia tik šeštadieniais. Kiekvieną rytą keliuosi labai anksti, nes angliškoje mokykloje turiu būti 8 val. ryto. Ten mus moko daug mokytojų ir gerai moko.

Šeštadieniais nereikia labai anksti keltis, nes pamokos prasideda devintą valandą ryto. Čia mus moko trys mokytojos. Jos taip pat gerai mus moko įvairių idomųjų dalykų: gramatikos,

literatūros, geografijos, istorijos, muzikos. Pamokos baigiasi pusę pirmos valandos po pietų. Po to, susirenka krepšinio ir tinklinio komandos treniruotė.

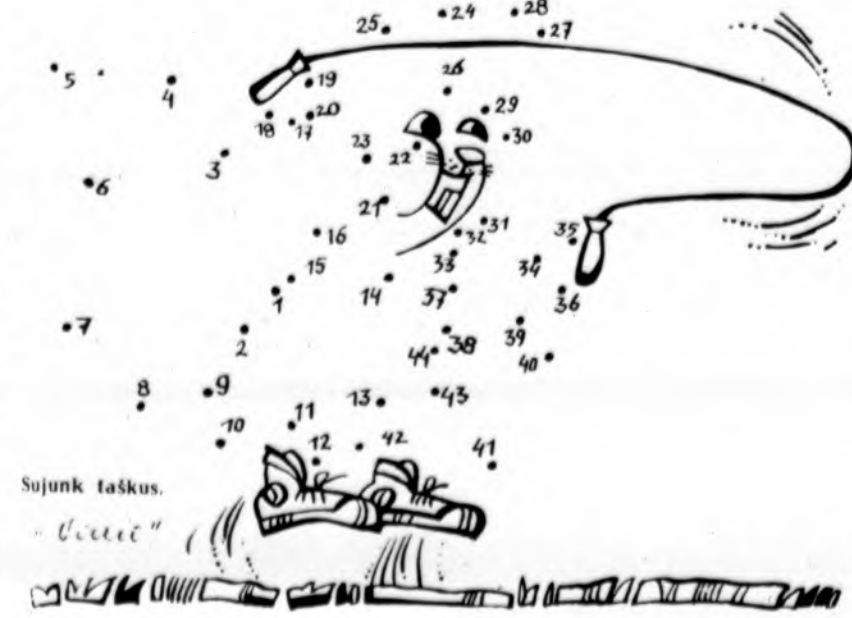
Sekmadieniais važiuoju į lietuvišką parapiją, kurioje patarnauju šv. Mišioms. Tai toks yra mano „dvigubas“ gyvenimas.

Venta Civinskaitė,
Clevelando Šv. Kazimiero
lit. m-las mokinė.

NEPAMIRŠTAMA DIENA

Šios vasaros mano mėgstamiausia diena buvo mano šeimos atostogų metu. Mes visi važiuojame į Busch Gardens, kuris yra Virginijoje. Busch Gardens yra karuselių parkas. Ten mes praleidome visą dieną iki parko uždarymo. Buvo daug įdomių žaidimų ir pasivažinėjimų. Iš visų pasivažinėjimų geriausiai patiko rollecoaster'is, pavadintas „Dragon Fire“. Aš juo važiuavau penkis kartus. Tris kartus iš eilės. Jis „eina“, „komis“ aukštyn ir labai smarkiai sukasi. Kiti pasivažinėjimai buvo prieš vandens, mane labai sušlapino. Aš viena iš visos šeimos labiausiai sušlapau ir visą dieną šlapia buvau. Mes visomis karuselėmis važinėjome ir daug įvairių žaidimų žaidėme. Kai atsisėdom į automobilį važiuoti į viešbutį, jau buvo 10 val vakaro. Buvau pavargusi ir greit užmigau. Buvo labai smagi diena, kurios aš niekad, nepamiršiu.

Daina Žiaugraitė,
Bostono lit.
m-las 7 sk. mokinė.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

LAPKRITYS

Rudabazdi lapkričių,
Jei vaidinsi pikta,
Čia, sodelio pakrašty,
Nosin gausi sprigta.

Prie mokyklos mūs minia,
Greitai spruk į šalį.
Jei žiopsosi – nežinia
Kas nutikti gali?

Nesiteisink, lapkričių!
Mėgsti kelti riaušes.
Matom, lapų kupetų
Sėdi pasiūšusės.

Jonas Minelga

GALVOSŪKIO NR. 17 ATSAKYMAS

1. Bara, 2. aras, 3. alksis, 4. oda, 5. ēda, 6. lapus, 7. astra, 8. arti, 9. apuokas, 10. apkasas – pasakas.

GALVOSŪKIO NR. 18 ATSAKYMAS

Balnas, kalnas, Kaunas.

GALVOSŪKIO NR. 19 ATSAKYMAS

1. 10 – 10 + 5 = 5
2. 0 × 1 + 5 = 5
3. 10 – 5 × 1 = 5

Gali būti ir kiti skaičiai.

GALVOSŪKIS NR. 36

(Žiūrėkite skaitmenų lentelę)

12	30	9	17	31	16
7	3	6	21	23	32
2	19	11	8	14	7
13	20	25	28	17	9
26	16	4	18	10	30
1	5	27	9	29	33

Šis brėžinys sudarytas iš 36 mažų kvadratų su skaičiais. Jums reikės sujungti tris bet kuriuos langelius – kvadratėlius, kurie vienas su kitu susisieks: Skersai, išilgai, įstrižai. Sudėjus tų trijų sujungtų kvadratėlių skaičius, suma turi būti 50. Čia duotas pavyzdys: 6 + 19 + 25 = 50. Sudarykite kiek galite tų sujungimų. Pavyzdys nesiskaito. Už tą darbą 5 taškai.

GALVOSŪKIS NR. 37

(Žiūrėkite brėžinėlį)

Sujungę taškus sužinosite kas yra nupiešta. Parašykite, ką vaizduoja tas piešinėlis.

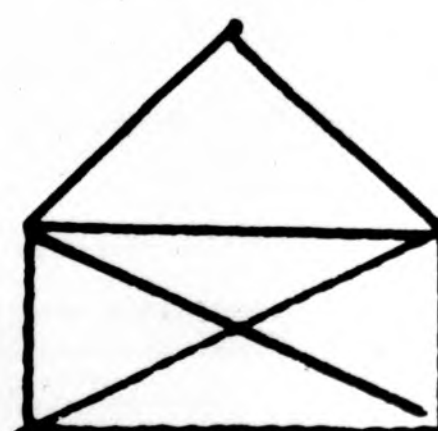
(5 taškai)

GALVOSŪKIO NR. 20 ATSAKYMAI

1. Žodis „metras“ yra kilęs iš graikų kalbos „metron“ ir prancūzų kalbos „metre“. Prancūzų iniciatyva metro ilgis buvo nustatytas 1778. XII. 10 ar 1791 metais. (L.E. 18-306, Boston, 1959; Tarptautinių žodžių žodynas, 496 psl. Vilnius, 1969). 2. Paskutinis Lietuvos - Lenkijos valdovas Stanislovas Augustas Poniatovskis (1732 - 1798) tikrai nuo 1755-58 metų draugavo su Kotryna II, kuri, būdama Rusijos valdovė, likvidavo Lietuvos - Lenkijos valstybę. Kotrynai II mirus, Poniatovskis atvyko į naujojo caro vainikavimo iškilmes Petrapilyje ir ten, manoma, buvo rusų nužudytas 1798 metais. (L.E. 28-438, Boston, 1963). 3. Žodis „getas“ yra kilęs iš italų kalbos: GHETTO. 4. Iki šiol buvo manyta, kad Napoleonas mirė nuo skrandžio vėžio, bet dabar vyksta nauji tyrimai, nes yra duomenų įtarti, kad jis buvo nužudytas. 5. Musės upės ilgis yra 72.2 km (Br. Kviklio „Mūsų Lietuva“, 2-520, Boston, 1965).

GALVOSŪKIS NR. 38

(Žiūrėkite brėžinėlį)

Čia nupieštas mažo voko piešinėlis. Reikės tą voką nupiešti – nubraižyti, nepakeliant rašiklio. Galite sužymėti sujungimus raidėmis ar skaičiais ir paaiškinti: kur pradėjote, kaip toliau brėžėte ir kur pabaigėte.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 39

Susitiko du vyrai ir pradėjo pasikalbėti. Vienas sako: „Ar tu gali patikėti, aš kritau nuo 12 pėdų aukščio kopėčių ir atrodau kaip maitai“. – „Ar nesusiėmė kaulų? – paklausė antrasis. „Ne tik nesusiėmė kaulų, bet ir nagai sveiki liko“, – paaiškino pirmasis.

Ar jūs galite patikėti to vyro laimingu kritimu? Parašykite, kaip galėjo atsitikti?

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 40

Vyresnieji sprendėjai, pasi-naudodami literatūra, atsakykite į šiuos klausimus: 1. Kas iš Rygos arčiau: Talinas ar Vilnius? 2. Kartais lyja ledais. Kokio svorio yra buvę didžiausi ledų krušos gabalai? 3. Kiek kartų Everest kalnas yra aukštesnis už Sears Tower Čikagoje? 4. TV oro pranešėjai vis kalba apie „H pressure“ ir „L pressure“. Nuo ko priklauso tų slėgimų keitimasis? 5. Kas arčiau: ar iš Slovakijos ir Austrijos Viena, ar iš Švedijos ir Danijos Kopenhaga? Visi teisingai ir pilnai atsakę į visus klausimus gaus 10 taškų, o trumpai ir apytikriai – tik 5 taškus.

Atsiuntė
kun. dr. E. Gerulis